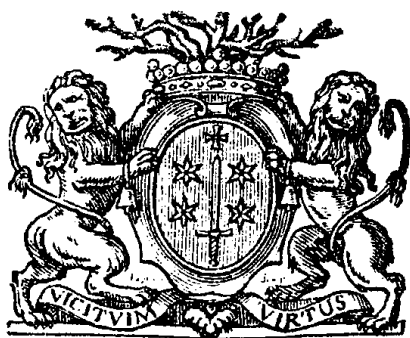

Opregte

HAARLEMSCHE

Van

Donderdagsche

C O U R A N T

18 September.

[NB. Bij deze Courant behoort een Vervolg.]

DUITSCHLAND.

BERLIN, 13 September. H. M. de Keizerin van Rusland en HH. KK. HH. prins en prinses Frederik der Nederlanden zijn den 19den dezer te Koningsbergen aangekomen, en hebben, na een zeer kort verblijf, de reis naar Marienburg vervolgd. De grootvorstin Olga vergezelt de Keizerin. — Gelijktydig met H. M. heeft ook de Keizer, den 4den dezer, zich op reis begeven.

— Volgens bericht uit Warschau, van den 7den dezer, is de oogst in Polen, wat de tarwe betreft, niet gunstig, maar ten aanzien van de rogge goed, en van de erwten en aardappelen rijkelijk uitgevallen.

FRANKFORT, 14 September. Den 10den dezer is de Grootte-raad van het zwitserse kanton Bern, door het uitvoerend bewind buitengewoon bijeengeroepen, vergaderd. Van de 240 leden ontbraken slechts 9. Door de regering is een uitvoerig rapport uitgebracht omtrent den tegenwoordigen toestand des lands, hoofdzakelijk strekkende, om de toenemende woeling der bewegingspartij te doen uitkomen, het thans opgevolgd wordende regeringsstelsel goedtekeuren, en de noodzakelijkheid eener ernstige bestrijding van alle onwettige bewegingen te verklaren. Bij de voorloopige beraadslaging over dit rapport is van den kant der meerderheid van de regeringsleden verzeerd, dat het bewind niet voornemens is, de volksverenigingen te onderdrukken, noch de vrijheid der drukpers te verkorten, maar dat hetzelfde eene bepaalde verklaring verlangt, of het nog het vertrouwen van den Grooten-raad bezit, en dat Bern het aan zich zelf en aan het eedgenootschap verschuldigd is, om eene meer duidelijke en bepaalde houding tegen de bewegingspartij aantenumen. De minderheid van de leden des bestuurs heeft verklaard, dat zij dit een en ander onnoodig acht. — Het rapport en de daarmede in verband staande voorstellen der regering zullen denkkelijk, alvorens een bepaald besluit worde genomen, aan eene commissie verzonden worden.

— De met den laatsten post aangebrachte brieven uit Konstantinopel, van 27 Augustus, melden, dat de nieuwe Kapudan-bassa de turksche zeemagt aanmerkelijk wil uitbreiden, en dat de begroting van uitgaven daartoe reeds vermeerderd is. Het leger zou daaretegen verminderd worden.

— Uit Palermo, 28 Augustus, wordt gemeld, dat de oogst op Sicilië, zonder uitzondering, voordeelig is uitgevallen. De olijfbomen en wijnbergen beloofden mede eene rijke opbrengst.

— Den 30sten Augustus is te Napels een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij de regten op den invoer van koloniale waren en stokvisch, van stonden aan, meer dan de helft verminderd zijn. Men vleide zich, dat, ten gevolge van dezen maatregel, de uitgebreide sluikehandel.

— H. M. de Koningin der Nederlanden is den 10den te Weimar aangekomen, en heeft zich terstond naar Ellersburg, het zomer-verblijf van hare dochter, de erfgruothertogin, begeven.

— H. K. H. prinses Albert van Pruisen is den 28sten Augustus, in zeer lijden toestand, uit Italië op haar landgoed Kamenz, in Silezië, aangekomen.

— Uit Mainz wordt gemeld, dat de nederlandsche afgevaardigde aan de aldaar vergaderde centrale commissie der Rijn-oeverstaten de geheele opheffing der Rijn-tollen heeft voorgesteld; — dat dit voorstel door den franschen afgevaardigde ondersteund is, — maar dat de overige gezanten verklaard hebben, daaromtrent geene genoegzame instructien van hunne hoven te bezitten.

— In overeenstemming met hetgeen onlangs reeds van hier gemeld is, wordt thans uit München, 10 September, geschreven, dat de beraadslagingen, die aan den Rijn gehouden zijn over de kerkelijke bewegingen in Duitschland, geenszins tot de uitkomst hebben geleid, dat door al de deutsche regeringen gemeenschappelijk maatregelen zullen genomen worden; maar wel daartoe, dat de beijersche en de oostenrijksche regering zich daartoe omtrent gemakkelijker met elkander verstaan en tot het nemen van dezelfde maatregelen verenigd hebben.

— Heden ochtend is de heer Ronge in deze stad aangekomen, laatstelijk uit Offenbach en Hanau. Zijn rijtuig was met bloemkransen versierd en werd vergezeld door een twintigtal andere rijtuigen en door vele duizenden menschen, die onophoudelijk kreeten, ter eere van den hervormer, aanhiever. In een huis, op de Zeil, afgehuurd, heeft hij, terwijl het daverend gejuich der steeds aangroeiende menigte aanhield, zich voor een getuigd opend raam vertoond, en kortelijk zijnen dank betuigd voor deze buitengewone ontvangst. Met vernieuwde kracht werd daarop het gejuich hervat. Een uur later heeft hij weder vergezeld door eene verbandende groote volksmenigte, die aanhoudend eerekreten deed hooren, de reis naar Stuttgart voortgezet, ten einde aldaar de groote kerkvergadering van de Duitsch-Katholijken bijtewonen. Aanstaanden zondag wordt hij hier verwacht, om de openbare godsdienst-oefening der gemeente te leiden.

Het dagblad van Breslau meldt, dat Ronge, den 8sten dezer, terwijl hij op het punt was om van daar de reis naar Stuttgart aantenemen, door eenen commissaris van politie bij den opperregierungsraad is ontboden, en dat hem toen door dezen, van hooger hand, is aangezegd, dat hij slechts in zijne gemeente en in die welke zich aan dezelfde hebben aangesloten mag prediken en tot het houden van godsdienst-oefening op andere plaatsen eene bijzondere vergunning behoeft. Wijders heeft de genoemde overheidspersoon hem bij deze gelegenheid eenige inlichtingen gevraagd omtrent zijne onlangs te Halberstadt in het openbaar gehoudene prediking, waarbij, gelijk bekend is, hij met steenen geworpen en alzoo de rust verstoord is geworden.

FRANKRIJK.

PARIS, 14 September. Het bewind heeft een hoofdambtenaar van het bestuur der Rijks-tabaksfabrieken, waarvan het monopolie thans gerekend wordt een bedrag van 100 millioenen 'sjaars in de schatkist te leveren, naar Algerie gezonden, ten einde te onderzoeken, in hoe verre de tabak, welken men hier te lande van elders moet ontbieden, aldaar zoude kunnen worden geteeld. Men verneemt, dat deze persoon dienaangaande een gunstig bericht heeft overgezonden, en dat het uitzigt is geopend, dat eerlang een groot gedeelte van de bedoelde tabaksoorten door de genoemde volkplanting zal kunnen worden geleverd.

— Men meldt uit Madrid, van den 8sten, dat reeds verscheidene der gevangengenome opstandelingen ter dood zijn veroordeeld, en dat zij denkkelijk den volgenden dag, met den officier van het regiment Regentes,

die overtuigd is van geld te hebben aangenomen van de oproerlingen, zouden worden doodgeschoten. Op het bericht van de jongste onlusten, hebben de Koninginnen besloten, om ten spoedigste naar Madrid terugtekeeren. De generaal Narvaez werd den 12den aldaar gewacht; — de Koninginnen een paar dagen later.

De spaansche minister van financiën heeft thans ook de noodige bevelen uitgevaardigd voor de invordering der nieuwe belastingen in de provincien, en de daartoe betrekking hebbende instructien bekend doen maken.

— Men verlangt thans zeer naar de opening van de ijzerbaan van Parijs naar België. Deze is in tweedeelen verdeeld; namelijk, van Parijs tot Amiens, en van daar tot de belgische grenzen. Het laatste gedeelte zal binnen 8 maanden bruikbaar zijn. Ten aanzien van het eerste, waaraan zeer veel ontbreekt, schijnt nog niets met zekerheid te kunnen worden bepaald.

— Bij eene nauwgezette beoordeeling van de mededeelingen der krijgsverrigtingen van de russische troepen in Circassie, meent men hier te lande tot het besluit te moeten komen, dat hetgeen als eene reeks van behaalde voordeelen wordt voorgedragen, niet wel anders dan als een moeilijke en vrij duur betaalde terugtogt moet worden aangemerkt, en dat de Russen aldaar nog weinige vorderingen hebben gemaakt.

Men schijnt, ten aanzien van Zwitserland, meer gerust gesteld dan te voren, en geenszins beducht te zijn voor een nieuwen aanval van vrijwilligers op de kleine kantons. Wat betreft eenen geregelde aanval op Lucern van kantonnale troepen, van de zijde van Bern en van andere kantons, die zich daartoe zouden willen verenigen, vleit men zich, dat het den hoofden der bewegingspartij niet ligtelijk zal gelukken, zoodanige onderneming, die de schroomlijkste gevolgen zoude na zich slepen, te doen plaats grijpen.

BELGIË.

BRUSSEL, 16 September. Heden wordt de buitengewone zitting van de wetgevende vergadering geopend. Naar men verzekert, is in den raad van ministers, op gisteren gehouden, besloten, dat de opening geenszins door den Koning in persoon zoude geschieden, ten einde, zoo veel mogelijk, tijdverlies te verhoeden, en al wat betrekking heeft tot de staatkundige vragen, aangaande de zamenstelling van het thans bestaande ministerie, uitstellen tot de gewone bijeenkomst in November.

De heer Duvivier zal denklijk, als het oudste lid, den presidialen stoel bezetten. Men vleit zich, dat het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden korten tijd zal vorderen, en dat men wellicht morgen, of overmorgen, den voorzitter en de verdere leden van het bureau zal kunnen benoemen, en alzoo de Kamer in staat stellen, om onmiddellijk een begin te maken met hare werkzaamheden. Intusschen zal men, in stede van den tegenwoordigen minister voor de openbare werken, den heer Hoffschmidt, een nieuwen vice-president dienen te verkiezen.

De Senaat heeft slechts de geloofsbrieven van twee nieuw benoemde leden te onderzoeken, en zal alzoo spoedig gereed zijn, om de nieuwe voordragt, op de regten van het vreemde graan, te overwegen. Ofschoon nog niets zekers dienaangaande bekend is, houdt men het voor waarschijnlijk, dat de Kamers met geene andere aangelegenheden zullen worden gemoed, dan die de graanwetten betreffen, en dat de werkzaamheden alzoo zeer spoedig, en voor den aanvang van de September-feesten, zullen kunnen afloopen.

Van meer dan eene zijde wordt alsnu krachtig aangedrongen op eene blijvende verandering in de tot dus verre, in het belang der grondbezitters, bestaan hebbende verordeningen op den invoer van vreemde graan. — Het dagblad, 't welk altijd, en te regt, als een der organen van de partij der hooge geestelijkheid wordt aangemerkt, verklaart zich heftig daartegen. De schrijvers vermeen, dat de toestand, waarin men thans verkeert, van eenen geheel buitengewonen aard is, en ook bij de meest vrijgevigige wetten op den graanhandel niet had kunnen zijn verhoed. Zij verklaren alzoo, niet te twifelen, of de meerderheid der vertegenwoordigers zal zich niet laten overhalen, om blijvende bepalingen te maken, waardoor de belangen (zoo zij zich uitdrukken) van den landbouw aan de vreemde mededinging zullen worden opgehoofd.

Het laat zich aanzien, dat de liberale opposanten, gemerkt den drang der omstandigheden, geene poging zullen aanwenden, om de beraadslagingen op den staatkundigen bodem overtebrengen. Hunne bladen meenen dan ook, dat men weinig kan verliezen, met eenigen tijd te wachten en inmiddels te vernemen wat de heer van de Weijer eigenlijk in zijn schild voert. — Intusschen volhardt de liberale partij bij hare denkwijze. De raadsheer de Facqz, welke gedurende drie jaren, bij voorraad, de waardigheid van groot-meester der belgische vrijmetselarij heeft bekleed, is op den duur in deze betrekking bevestigd geworden, en dit wordt door de genoemde partij aangemerkt als eene belangrijke overwinning op de geestelijkheid en de overgeblevene voorstanders van het bewind van den heer Nothomb.

De Koning heeft, op het rapport van den minister van justitie, een besluit genomen, houdende, dat bij deszelfs departement eene commissie zal worden benoemd, belast met het onderzoek 10 van de gebreken in de bestaande inrigtingen ter ondersteuning en tot verbetering van het lot der werklieden en der behoeftige klassen; — van de middelen, om daarin te voorzien; — van de ontwerpen, stukken en bescheiden, die deswegens aan haar van regeringswege zullen worden medegedeeld, en eindelijk van hetgeen in dat opzigt elders bestaat en in België zoude kunnen worden nagevolgd; — met verzoek, om van een en ander te dienen van bericht. — De leden dezer commissie, hun gezag en werkkring, zullen nader worden benoemd en omschreven.

— In Luikerland wordt veel geklaagd over diefstallen ten platten lande. — In Henegouwen schijnt het met den oogst der aardappelen een weinig gunstiger gesteld te zijn, dan in de andere provincien.

— Van zeer goederhand wordt, ten aanzien van het gebeurde in Rome, met betrekking tot het bestaan van de orde der Jesuiten in Frankrijk, het navolgende, als zeker, gemeld:

„De Paus is op geenerhande wijze in deze aangelegenheid tusschenbeiden gekomen. Tusschen den Stoel van Rome en het bewind van Frankrijk is zelfs geene regtstreeksche onderhandeling dienaangaande beproefd. Geen twijfel dan ook, of, zoo de Paus genoodzaakt was geworden, zich daarmede te moeien, hij zoude in ge-

nen deele zijn afgeweken van de regelen, hem door de Kerk gesteld, of van de pligten van zijn apostolisch gezag.

„Aan den anderen kant is het zeker, dat de generaal der Jesuiten, uit eigene beweging, eenige maatregelen heeft genomen; maar deze zijn geenszins van zoodanigen aard, dat daardoor de genoemde orde in Frankrijk wordt onderdrukt, de leden derzelve worden verstrooid, en hunne huizen gesloten. Eene vermindering der personen, in de verschillende inrigtingen verenigd, zal alleen daarvan het gevolg zijn; — en het is op deze wijze, en op geene andere, dat in de aangelegenheid der fransche Jesuiten door den generaal van de orde, vader Roothaan, is beslist.

„De zaak uit het rechte oogpunt beschouwende, kan men de voorzichtigheid en de loffelijke inzichten van dien generaal niet genoeg roemen, — als welke middel heeft weten te vinden, om de opgewekte hartstogten te bezadigen en tevens de weldaden van het ministerie van de leden der orde, ten behoeve van de Kerk in Frankrijk, te behouden.”

NEDERLANDEN.

GRONINGEN, 15 September. De zorg over de treurige gevolgen der mislukking van den aardappelenoogst werd in de vorige maand niet weinig vermeerderd door het ongunstige weder op den graanoogst. Voor ruim veertien dagen echter is zulks gelukkig veranderd; het weder is sedert allergunstigst, en heeft de landman de nog overgeblevene zomergerst, alsmede reeds verreweg het grootste gedeelte der tarwe, boekweit en haver in besten staat kunnen opschuren; zelfs heeft men reeds een gedeelte der paardeboonen te huis gebragt. Dit geeft nu wel een gunstig vooruitzigt voor de toekomst, maar deze buitengewone drukte met den oogst verhindert de landlieden, om nu reeds de nieuwe granen te dorschen en ter markt te brengen, waardoor er zeer weinig ter verkoop wordt aangeboden. Indien alzoo partikulieren, gemeente- en arbesturen, mitsgaders die van weldadige inrigtingen, of welke vereenigingen ook daargesteld mogen worden, om den toestand der minvermogenden te lenigen, bij het treurige vooruitzigt van den aardappelenoogst, zich nu reeds trachten te voorzien van hetgeen men eerst later benodigd heeft, zoo zoude men daardoor het lot dergenen, welke zich bij matige prijzen nog zelve zouden kunnen redden, zeer verergeren, ja stellig het getal der ondersteuning-behoevenden aanzienlijk vermeerderen, en alzoo juist het tegenovergestelde bewerken van hetgeen men zich voorstelde. Men overijle zich dan niet, maar geve den tijd voor het dorschen en, voor zooverre noodig, voor het verwerken der granen, en bij den zoo ruimen oogst van rogge, boekweit, zomergerst, haver en paardeboonen, is aan geen gebrek te denken, of is bij de algemeen bekende weldadigheid in ons land ook daarin wel te voorzien, hoe zeer ook het getal der armen en de behoefte daaraan gevoeld moege worden. (Prov. Gron. Cour.)

's GRAVENHAGE, 16 September. Bij koninklijk besluit van den 10den September, is C. M. Scheek benoemd tot officier van gezondheid der 3de kl. bij het garnizoen en hospitaal te Paramaribo.

— Door de Staats-Courant wordt medegedeeld het volgende verslag der commissie van landbouw in de provincie Groningen, over de thans heerschende aardappelziekte:

„I. Oorzaak en ware aard der aardappel-ziekte. Wij gelooven niet, dat men eene onmiddellijke oorzaak der ziekte kan opgeven, maar rekenen dat onderscheidene omstandigheden hebben medegewerkt om aan deze ziekte, die vroeger, volgens sommigen, niet geheel en al onbekend was, thans eene zoo geduchte uitbreiding te geven.

„A. Onder de voorbereidende oorzaken noemen wij in de eerste plaats den vochtigen zomer van 1844, wanneer er eene zeer langdurige regenachtige weersgesteldheid geheerscht heeft, juist in den tijd dat de aardappel zich het meest vormde en vele aardappelen, die naderhand tot poters gebruikt zijn, niet volkomen volvormd en droog uit de aarde kwamen.

„Dit stemt ook overeen met de op eenige plaatsen gemaakte opmerking, dat er dit jaar een grooter aantal dan in vorige jaren van de gepote aardappelen niet zijn opgekomen.

„In de tweede plaats gelooven wij, dat velen voor hunne poot-aardappelen geene behoorlijke zorg dragen, dat zij die soms op vochtige bedompte plaatsen bewaren, waardoor er eene broeiing of gisting in de poot-aardappelen en hierdoor bederf ontstaat.

„Dit heeft er wellicht toe bijgedragen, dat men in de laatste jaren reeds dikwijls harde drooge plekken binnen in de aardappelen heeft opgemerkt, waardoor wellicht mede eenige voorbeschiktheid tot de thans heerschende ziekte is gegeven, maar deze oorzaak kan niet algemeen genoemd worden, daar ons zeer vele gevallen bekend zijn van landbouwers, die hunne poot-aardappelen met veel zorg en gedurende eene lange reeks van jaren steeds op dezelfde wijze bewaren en die evenwel dit jaar de ziekte vrij algemeen op hunne velden bespeurd hebben; iets, dat zij vroeger nooit zoo ondervonden hadden.

„Sommigen meenen, dat de strenge koude van den afgelopen winter, vooral in de maand Maart, aanleiding zoude hebben kunnen geven tot eenig bederf in de poters; dan ook dit is hoogst onwaarschijnlijk, daar velen buiten twijfel genoegzame zorg voor de poot-aardappelen dragen en onder anderen alle aardappel-soorten (22 in getal), welke in den landhuishoudelijken tuin te Groningen gekweekt zijn, aan dezelfde ziekte geleden hebben, niettegenstaande zij 's winters, ontwijfelbaar buiten de vorst, in de oranjerie van den hortus bewaard geweest waren.

„B. De meer onmiddellijke, aanleidende oorzaken, welke wij meenen dat alle te zamen hebben medegewerkt en waarvan wij gelooven, dat ééne derzelve alleen niet genoegzaam zoude geweest zijn om het kwaad voorttebrengen, zijn, naar ons inzien, de volgende:

„10. Het gewas stond overal buitengewoon weelderig en volsappig. Men weet het, hoe al te geil gewassen of op te sterk bemeste akkers geteeld graan dikwijls aan ziekten blootstaat, die zich als roest, brandkoorn en andere, met het aanwezen van cryptogamische planten in verband staande uitslagziekten kenmerken. Hier kwam bij:

„20. Eene sterke hitte in den voorzomer van 1845, welke in den landhuishoudelijken tuin te Groningen op goede, goedgeplaatste thermometers waargenomen is: op 13 Junij op 87°, 3 Julij 87°, 7 Julij 91° Fahr., eene hitte zoo sterk, dat menschen op het veld zijn doodgebleven, de bladen van vele planten slap nederhingen en

de aarde zelve, zoo als vele personen, die met het wieden op den akker en in tuinen bezig waren, hebben opgemerkt, ook nog eenige weken daarna zoo warm was, dat het bij het wieden aan de handen hinderde. Welligt dat hierdoor reeds de grond daartoe geleegd werd, dat de aardappelen later juist digt aan de oppervlakte van den bodem het eerst bedierven en wel vooral aan die zijde van den knol, die naar boven toegewend was; althans bij die aardappelensoorten, welke hare knollen digt aan de oppervlakte der aarde gewoon zijn te vormen, of waarbij de ophooging derzelve met aarde verzuimd was. Deze hier opgevevene oorzaak heeft de aandacht van velen getrokken. Men beschreef de hoedanigheid der uit den grond gedolvene aardappelen, als of zij in warm water gelegen hadden. Men heeft opgemerkt, dat aardappelen, die toevallig op eenigerhande wijze op den akker bedekt waren, zeer lang van de ziekte verschoond bleven; als ook dat hoog aangeaarde planten, b. v. waar dit op wijde rijen met den anaardploeg geschiedt, iets minder van de ziekte geleden hebben. (In de *Prov. Groninger Courant* van 22 Augustus 1845 wordt ook de opmerking medegedeeld, dat er „kort na dien bekenden heeten maandag (7 Julij) eene warme, schier heete regen gevallen was, die het water in de slooten en grachten niet alleen nog warmer, maar ook den grond, die reeds buitengemeen heet was, nog gloeiender gemaakt had.“)

„3° De natte weersgesteldheid, die van half Julij af tot bijna op het einde van Augustus zonder noemenswaardige tusschenpoozen heeft voortgeduurd. De vochtigheid en het *gemis van zonnenschijn* gaven, bij zeer volsappige en door vroege hitte overprikkelde planten eene neiging tot rotting en waren der ontwikkeling van schimmelachtige cryptogamische planten bijzonder gunstig; inzonderheid op gewassen, die in het vorige jaar, in hetzelfde tijdperk hunner ontwikkeling, aan gelijksoortige oorzaken blootgesteld waren. Het lang voortduren toch en de *herhaling van dezelfde* weersgesteldheid overwint ten laatste — bij den mensch merkt men het even als bij de planten op — den wederstand van het organisme en brengt alzoo ziekten voort.

„4° Op zeer vele plaatsen in ons vaderland heeft men op 21 en 22 Julij een ongewonen stinkenden mist opgemerkt. Velen zijn van meening, dat dit tot de vorming der ziekte kan hebben medegewerkt. Immers al kort daarna, in Groningen zeker reeds op 28 Julij, in Noord-Brabant nog iets vroeger, werd de ziekte met duidelijke gezeen. Men mag zeggen, dat wij de reden van zoodanige werking van een stinkenden mist niet kunnen opgeven; de zaak zelve kan daarom toch waar zijn. De ware natuur toch van een in de lucht aanwezig en eene epidemische ziekte bij den mensch te weeg brengend *miasma* is ons ook onbekend, en toch kan het aanzijn van zulk een *miasma* op goede gronden geloofend worden. Hoe menigmaal ontstaat bij de plant uit eene ons in hare ware natuur niet wel bekende werking des dampkrings (meestal echter tijdens sterke afwisseling van langdurige vochtigheid en hitte) eerst honigdauw, daarna roest of andere uitslagziekten. Wij willen de mogelijkheid alzoo van de medewerking van genoemden mist tot het voortbrengen der aardappelziekte geenszins onder de onwaarschijnlijkheden rangschikken.

„Alle waarnemingen toch, alle beschrijvingen der ziekte komen daarin overeen, dat deze van boven aangevangen is, dat zij zich het eerst op de bladen en stengelen vertoont heeft, en dat eerst later de knol is aangeast; hetgeen nog bevestigd wordt door eene op twee plaatsen in de provincie Groningen gemaakte opmerking, dat aardappelen (overgeblevene poters), die in eene schuur gedurende den zomer bewaard zijn gebleven, ook geen hinder van de ziekte gehad hebben; dat van de knollen, zoo als wij reeds zeiden, meestal eerst de bovenste en van deze de buiten- en bovenkant het eerst waren aangeast; want, hoewel er uitzonderingen bestaan, in het algemeen was dit toch het beloop der ziekte. Van de steng was ook doorgaans eerst het buitenste deel aangeast; zoodat er veel grond is om te gelooven dat de ziekte op het blad is ontstaan en zich van daar, door de door de schors van de steng nederdalende vochten, aan de onderaardsche deelen en hierbij weder het eerst aan de schors derzelve heeft medegedeeld.

„5° Op de bladen merkte men vlekken, doodelijke plekken op, maar ook eene soort van schimmel, welke onder anderen door de heeren *Moleschott* en *von Baumhauer* afgebeeld en tot het *fusisporium salani* van *Martius* gebragt is. Dergelijke schimmelplantjes zijn ook hier opgemerkt, in gedaante vrij goed met de afbeeldingen van *Moleschott* en *von Baumhauer* overeenkomende.

„Hoogst waarschijnlijk komt het ons echter voor, dat alle de genoemde oorzaken te zamen der plant eene groote neiging tot verrotting en tot de vorming der schimmelplantjes gegeven hebben, en dat deze laatste eenmaal aanwezig zijnde, door de gestadige voortdurende derzelve weersgesteldheid, zich met die onbegrijpelijke snelle voortplanting hebben vermeerderd, hoedanige wij bij deze soort van schepselen dikwijls opmerken.

„C. De naaste oorzaak of de natuur der ziekte houden wij alzoo voor eene *uitslagziekte* of *schimmelvorming in het blad*, waardoor schadelijke, doodende en alzoo (inzonderheid bij de daartoe gunstige weersgesteldheid) rotting te weeg brengende vochten naar beneden in de plant gevoerd zijn. De schadelijke, doodende werking van cryptogamische planten is in het algemeen meermalen aangewezen, maar wordt ook in het plantenrijk zelf met een duidelijk voorbeeld aangetoond, bij den roest (*uredo rubigo*), bij de *granen*, enz. Als de roest zich op ééne plek op het blad van haver of tarwe bijv. ontwikkelt, ziet men dat een gedeelte van het blad geel en gestorven is, juist langs dezelfde bladnerf, waar langs ook de roest voorkomt. Rondom roestplekken (*aecidium cancellatum*) op perenbladen en vaak rondom andere cryptogamen op eenig blad, bijv. op den eschdoorn, eiken, enz. ziet men het blad gestorven onmiddellijk rondom de cryptogamische plant.

„Binnen in de steng of binnen in de knolwortels hebben wij geene zwamsorten kunnen bespeuren; zoodat wij de ziekte van deze, die zich ook iets later openbaarde, meer als een gevolg van die der bladen beschouwen.

„Het medegedeelde over den aard der ziekte stemt ook volkomen overeen met den waargenomen loop der ziekte, die zeer dikwijls op eene enkele plaats (dikwijls eene lage of bijzondere vette plek, eene aangevulde voormalige sloot bijv.) op den akker ontstaande, zich van daar met ongelooftelijke snelheid, als door *bemesting* over het overig gedeelte des velds en op andere nabijgelegen akkers verspreiden. Vele meenen opgemerkt te hebben, dat de verspreiding der ziekte meer of min de rigting van den wind volgde en dat, als eenig aardappelveld door digt bosch voor den alsdan heerschenden wind beschut was, de ziekte zich het eerst vertoonde daar, waar eene opening voorhanden was, die toegang aan de lucht verleende, terwijl aardappel-akkers, overigens droog genoeg gelegen, doch aan alle kanten door bosch omsloten, niet dan zeer laat door de ziekte werden aangeast.

„Hoogst waarschijnlijk zal en deze schimmelsoort en deze gansche ziekte ook vroeger wel hier te lande bestaan hebben, maar in zulk eene geringe hoeveelheid en weinige uitgebreidheid, dat zij de aandacht niet tot zich

getrokken heeft. Thans, door de weersgesteldheid van twee jaren achtereen begunstigd, heeft zij dat schrikbarend aanzien verkregen, dat met reden algemeene bekommring wekt. Zoo zal eenige rups of ander ongedierte jaren lang schier onopgemerkt voortleven, tot het op eenmaal door de omstandigheden en vooral door den overvloed van voor haar dienstig voedsel begunstigd, zich bijna plotseling algemeen verbreidt en groote schade aanrijt, om straks soms even plotseling weder te verdwijnen.

„Dat de ware natuur der ziekte bij de aardappelen, vooral in zwammetjes, door de omstandigheden in hunnen groei begunstigd, moet gezocht worden en wel bepaaldelijk in eene zwamsort, die *eigenaardig* op den aardappel voorkomt, kan ook daaruit blijken, dat van alle andere planten, die in de nabijheid der zieke aardappelen stonden, geene op eene enigzins noemenswaardige wijze is aangedaan, zelfs planten niet, die in *onmiddellijke* aanraking met het aardappelroef kwamen; ook geene andere wortelgewassen, zoo als de *aardpeer* (*helianthus tuberosus*), wortelen of peen, cichorei, dahlia's enz., welke laatste anders in wortelvorming veel overeenkomst met de aardappelen vertoont.

„Wij houden de thans heerschende als eene wel is waar, volgens sommigen, vroeger meer of min opgemerkte, maar althans bij de natuurkundigen nog onbeschrevene ziekte. In allen gevalle verschilt zij veel van den door *von Martius* beschrevene *kanker* en de zoogenaamde *schurft* der aardappelen, welke beide ziekten hare oorspronkelijke zitplaats in den knol, niet in het blad hebben.

„II. *Middelen*. Zoo de tot dusverre uit vrij algemeene ondervindingen omtrent de oorzaken en den aard der ziekte opgemaakte beschouwingen als gegrond worden aangenomen, zoo kan men daarop verder voortbouwen en de hulpmiddelen tegen het kwaad aanwijzen. Deze zijn van drierlei aard:

„1° *Middelen*, welke niet in onze magt staan, bepaaldelijk eene andere meer drooge weersgesteldheid. Immers, zoo het waar is, dat overvloed van vocht en gebrek aan licht de schimmelvorming in het blad hebben helpen ontwikkelen en, ontwikkeld zijnde, verder hebben uitgebreid, zoo volgt hieruit, dat eene tegenovergestelde weersgesteldheid hoogst waarschijnlijk het kwaad zal doen afnemen of ook wel geheel uitroeijen.

„Deze opmerking staat ook in verband met die hulpmiddelen, waarvan de menschelijke kunst en wetenschap wél, althans in zekere mate, kan gebruik maken, en welke op dit oogenblik (28 Augustus), nu het jaargetijde reeds zoo ver verstreken en de ziekte hare tijdperken van verwoesting hoofdzakelijk reeds doorloopen heeft, inzonderheid moeten bestaan;

„2°, in de middelen om eenen terugkeer der ziekte zoo veel mogelijk voor te komen. Hiertoe rekenen wij: „a. De aardappelen zoo lang in den grond te laten zitten tot zij bij volkomen *droog* weder kunnen worden uitgedolven. De ondervinding heeft velen alreeds geleerd, dat het uitdelven der aangestokene of althans meer of min zieke aardappelen de verrotting derzelve bespoedigt. Wenschelijk komt het ons alzoo voor, dat zij eerst in den grond en na de uitdelving in de lucht zooveel mogelijk behoorlijk uitdroogen. Van groot gewigt zal dit waarschijnlijk ook zijn, om de aardappelen tot eene gezonder spijze te maken en om die 's winters langer te doen duren.

„b. Dit geldt inzonderheid de aardappelen, die men een volgend jaar voor poters zal gebruiken. Men pote volstrekt geene ziekelijke aardappelen. Men zoekte de poters zorgvuldig van de gezonde struiken uit en bewaarde die droog, met de meeste nauwlettendheid.

„Daar op zandgronden de ziekte over het algemeen veel minder geheerscht heeft dan op de klei, zoo ware de voorzorg op vele plaatsen raadzaam, om de poters zoo veel mogelijk van het zand te laten komen, van die weinige plaatsen, welke het geluk gehad hebben van de ziekte bevrijd gebleven te zijn.

„c. Het loof der zieke aardappelen, dat buitendien geene waarde heeft, worde op het veld verbrand en men verniele tevens alle onbruikbare en verrotte aardappelen, zoodat er van het ziekelijke gewas zoo min mogelijk op het veld overblijve.

„d. Gronden, waar thans aardappelen staan, worden een volgend jaar, zoo dit enigzins kan, niet weder voor dezelfde teelt gebezigd, daar het mogelijk is, dat de kiem der ziekte (de zaden der genoemde schimmelplantjes) in den grond bewaard blijve en de ziekte een volgend jaar aldaar op nieuw doe uitbreken. Om dezelfde reden worde de aardappel-grond, na het uitdelven der aardappelen, met kalk bemest, omgeploegd of omgespit, blijve, als hij niet voor wintergewas gebruikt wordt, den winter over ongeëgd liggen, opdat de lucht en de wintervorst diep in den grond indringen, en worde in het voorjaar zoo veel mogelijk weder met kalk bemest, of met verdund zwavelzuur (1 deel op 100 deelen water) begoten.

„e. Een volgend jaar kweekte men den aardappel alleen op genoegzaam drooge gronden, waar men in tijds door eene behoorlijke afwatering, begreppeling, enz. voor eene drooge ligging gezorgd heeft, en ontwijke voor deze teelt zoo veel mogelijk die plekken, welke door boomgewas of huizen beschaduwde en daardoor vochtig zijn.

„Daar de kiem der ziekte hier te lande nu eenmaal bestaat, zijn alle zulke voorzorgen een volgend jaar dubbel noodzakelijk. Men heeft dit jaar de grofste aardappel-soorten en die op krachtigen zandgrond, het wijdst geplant, groeiden, het langst aan de ziekte zien weersstand bieden. Men pote een volgend jaar dan ook vooral zulke meerendeels vrijgeblevene soorten van aardappelen, plante die iets ruimer dan gewoonlijk en liefst op rijen, om zoo ook de plant behoorlijk te kunnen anaarden, den grond droog en den toegang van de lucht tot de onderaardsche deelen van het gewas open te houden.

„f. Sommigen zijn van meening, dat de thans heerschende aardappel-ziekte ontstaan zoude zijn uit eene langzame ontarding, eene veroudering als het ware van dit gewas, omdat dit zoo hoogst zelden door *zaad*, maar meest altoos door den *knol* alleen wordt voortgeplant. Dit kan echter de oorzaak der ziekte niet wezen, waarvan wij, behalve andere redenen, alleen dit ten bewijze willen aanvoeren, dat ons onder de gemeente Marum, in de provincie Groningen, een geval bekend is van een akker aardappelen, die eerst voor drie jaren uit *zaad* waren aangeteelt, doch die even zoowel als de andere soorten door deze ziekte waren aangedaan. Dergelijke gevallen worden ook van elders verhaald, ook van aardappelen die voor 1 en 2 jaren uit *zaad* waren voortgebragt. Wanneer men echter in aanmerking neemt, dat men door zaaijng dikwijls zeer goede, geheel verschke soorten als het ware, verkregen heeft, gelijk de namen *zaailingen*, *zaaizeenuwen* enz., op meer dan ééne plaats aanduiden, en men in aanmerking neemt, dat de poot-aardappelen zelven ligtelijk de kiem der ziekte kunnen overbrengen, hetgeen bij eene geheel hernieuwde voortplanting door *zaad* daarentegen hoogst onwaarschijnlijk is, zoo is de proef om dit gewas, op daartoe geschikte gronden, ook nu nog weder uit *zaad* te vernieuwvuldigen, naar ons inzien allezins aan te raden.

„3° Wanneer onverhoopt, niettegenstaande deze voorzorgen, de ziekte een volgend jaar zich op nieuw weder mogt vertoonen, zoude men:

„a. Bij het *erste* begin der ziekte kunnen beproeven het *eerst* aangedane loof dadelijk af te maaijen en te verbranden, om zoo doende de besmetting dier woekerplanten, zoo mogelijk, in de beginselen te stuiten.

„Daar dit echter *spoedig* moet geschieden en over eene enigzins uitgebreide oppervlakte het gewas der aardappelen te veel zoude benadeelen, zoo zoude men

„b. Alle aangetaste plekken niet alleen, maar ook het geheele aardappelveld, waar het kwaad zich mogt vertoont hebben, tegen den avond kunnen begieten met *kalkwater* of, naar ons inzien, liever nog met *verdund zwavelzuur*, welke beide, volgens de proeven van *Moleschott* en *von Baumhauer*, voor de genoemde cryptogamen schadelijk zijn en waarvan het zwavelzuur nog daarteboven als rottingwerend bekend staat.

„Het is uit opzettelijke proefnemingen gebleken, dat eene begieting der aardappelen met zwavelzuur (1 deel in 100 deelen water) voor dit gewas onschadelijk is; zelfs al wordt het twee malen daags herhaald; hetzij als gewone bemesting, hetzij bij overstrooijing; hetzij als kalkwater over het veld gebragt, is daarenboven voor alle onze bouwgronden dienstig, zoowel om andere redenen, als in dit geval, omdat zij de droogte van den bodem allezins bevordert.

„c. Bij de mogelijkheid eindelijk, dat deze ziekte eenigen tijd blijft heerschen en een volgend jaar misschien evenveel verwoesting aanrijt als dit jaar, zal het ongenue nuttelooze voorzorg zijn, om in tijds bedacht te wezen om genoeg zaaizaad en poters te hebben van die gewassen, welke voor mensch of vee tot voedsel kunnen verstreken en waardoor wij alzoo, ten minste gedurende eenigen tijd en voor een gedeelte, door die in plaats van aardappelen of op opengevallen plekken op den aardappel-akker te kweeken, de zoo nuttige aardappelplant voor der gevaar van hongersnood zouden kunnen missen. Het toe rekenen wij, behalve de *granen*, *cruten*, *boonen* van welke laatste de *paardenboonen* en het nat waarden die gekookt zijn, hoewel niet tot een aangenaam, doch toch tot een onschadelijk en onkostbaar voedsel kunnen dienen, de verschillende *koolsoorten* en inzonderheid de *wortelgewassen*, als onderscheidene soorten van koolrabi, pen of *rutabaga's*, welke aankweeking met nut algemeener konde zijn, *knollen*, *mangelwortel*, in blad wortel ook voor den mensch bruikbaar, gewone *wortelen* of *peen*, *aardperen* (*helianthus tuberosus*) of de *topnamours*, die op zandgronden goed wassen, de *strengst* vorst verdragen, voor het vee een goed voedsel zijn en die, wel is waar, in hunne wortels zooveel niet opbrengen als de aardappelen, maar wier loof ook nog door het vee gegeten kan worden. Runderen althans hebben wij het meermalen zien eten. Mogten vooral ook de *schape* kerijen minder aardappelen tot eenen verderfelijken drank verstoppen.

„III. *Gebruik der ziekelijke aardappelen*. In eene geringe hoeveelheid gebruikt, schijnen de ziekelijke aangedane aardappelen geene schadelijke gevolgen bij menschen of vee te weeg te brengen. Vee-artsen hebben ons verzekerd, en wij zelven hebben het op vele plaatsen gezien, dat men zonder nadeel de ziekelijke aardappelen voortgekookt aan varkens voederde. Dat de mensch hiervan ook geen nadeel heeft, mits de bruiene verrotte plekken worden uitgesneden, schijnt mede algemeen waar te zijn. Zeker is het althans dat de oogenschijnlijk gezonde aardappelen, welke te gelijk met zieke aan denzelfden wortel zitten, geen nadeel te weeg brengen.

„Dat echter werkelijk *verrotte* aardappelen voor menschen vee schadelijk zijn, behoeft geen betoog, maar dat ook een overvloedig gebruik van half zieke aardappelen, zooder afwisseling met andere spijzen, nadeelig wordt, schijnt de ondervinding mede te bewijzen. Bij Warffum in de provincie Groningen heeft men, volgens de waarnemingen van dr. *K. Westerhoff* in de laatste dagen van Augustus (vroeger was dit niet opgemerkt), bij onderscheiden personen schadelijke gevolgen van het gebruik van zieke aardappelen waargenomen, bestaande in een gevoel van zwaarte en drukking in de maagstreek na den maaltijd in misselijkheid en opgevolgde braking met pijn in maag en buik, welke laatste opgezet en gespannen was. Ook bij *schape*, die met zoodanige zieke aardappelen gevoederd waren geworden, heeft men bij Uskwert (provincie Groningen) vrij ernstige ongesteldheid waargenomen, welke echter, na het terughouden van dit voedsel spoedig weder geweken is.

„IV. *Middelen om den mogelijk nadeeligen invloed der aardappelen op de gezondheid voor te komen*. Behalve enkele in de vorige regelen reeds aangestipte waarschuwingen en de algemeene diëtische voorschriften, om het uit aardappelen bestaand voedsel met andere soorten van spijzen te doen afwisselen enz., hoedanige voorschriften echter minder tot onze bevoegdheid behooren, weten wij onder deze afdeeling niets anders op te geven, dan hetgeen gegrond is op de reeds aangehaalde onderzoekingen van *Moleschott* en *von Baumhauer*: dit, namelijk, dat het zetmeel, in de zieke aardappelen in dezelfde hoeveelheid en van dezelfde hoedanigheid als in de gezonde wordt aangetroffen, zoodat de bereiding van *meel*, gelijk men verneemt dat sommigen dit reeds in het groot bewerkstelligden, nog tot eenen aanmerkelijken steun bij het te wachten gebrek aan levensmiddelen zoude kunnen verstreken. Wij meenen echter dat deze laatste gewigtige omstandigheid nog nader aan een bepaald schetsonkundig onderzoek behoorde onderworpen te worden.

„Eindelijk vermelden wij nog ten slotte, dat het sommigen gelukt schijnt te zijn, om door het droogen der ziekelijke, maar nog niet geheel verrotte aardappelen in eenen gewonen bakkersoven, dezelve zoo te bewaren, dat zij naderhand gestoofd ten gebruikte zeer dienstig bevonden zijn.”

AMSTERDAM, 16 September. Men verneemt, dat Z. M., bij besluit van den 4den dezer, op het daartoe verleend aan jhr. mr. *A. Warin*, uit zijne betrekking van vice-president der arr. regtbank alhier.

AMSTERDAM, 17 September. Gisteren werden de binnen. fondsen op nieuw zeer gedrukt door vele verkoopen. De 2½ pc. ging terug tot 62½; 3 pc. 75½. Handelsm., net vele verkoopen, daalde tot 165½. — De buiten. fondsen, vooral Spanje, mede slaauw.

Heden was de beurs op nieuw zeer slaauw. Vooral de 2½ pc. met vele verkoopen. De prijs ging hierdoor terug tot 61½; ½ 4½; 3 pc. 74½; 4 pc. 98½. Handelsm. op nieuw aanmerkelijk lager, 163½ tot 164½. — De buiten. fondsen mede lager; vooral Rusland, Portugal en Spanje.

— In de eergisteren alhier gehoudene veiling van 215,000 balen Java-koffij der Nederl. Handelsm. is alles verkocht. De prijzen waren van 23½ tot 33 c.; eene partij 41 tot 42 c. de grootste partijen 23½ c.

AMSTERDAM, 16 September. Den 15den dezer is in Texel niets binnengekomen, gisteren nog Appleton van Londen, doch uitgezeild Nemeboog naar Bordeaux, Canham naar Londen, van Rehn naar Newcastle, Hodne naar Stavanger, Steenfeldt naar Drammen (Gjersoe naar Tonsberg en Dik op avontuur, gisteren nog Drevves naar Dantzig; de wind het kompas rond.

Den 2den Sept. is op de hoogte van Jarmouth overzeild en gezonden het schip *Magnus and Theodor*, kapt. P. Langhinrichs, van Schiedam naar de Oostzee.

Het schip *Mary's*, kapt. Brooks, van Londen naar Amsterdam, is 13 Sept. met schade door aanzeiling te Harwich binnengekomen. Den 5den Sept. heeft van Elseneur de reis voortgezet het schip *Allersma*, kapt. Vos, van Petersburg naar Amsterdam. Te Kampen is aangekomen Visser van Sunderland. Te Harlingen Jessen van Faborg, Drok van Drammen, S. W. de Boer van G.

arriscer en J. J. de Boer van Droback. Te Zolkamp Hangelbroek, Drent, de Vries en Oornburg; bij Ostmahorn C. van Timmeren en Visser, alle 6 van Noorwegen. Te Delfzijl Pot van Krageroe, de van Groot en Post, beide van Christiaansand, Mooi en de Jonge, beide van Lurwig, de Vries en Jacobs, beide van Hamburg naar Amsterdams, Bootsman en Taminen, beide van Bremen, Stenger terug uit zee en Bolmeijer, beide van Emden. Te Termunterzijl Brouwer en Buning, beide van Nootwegen. Te Vlissingen Elberfeldt van Matanzas. Te Boldera Meijer van Rotterdam. Te Memel Groningen, Bieze en Mulder, beide van Medemblik, van Duinen, Smit, Taay en Klein, alle 4 van Amsterdam en Pott van Rotterdam.

AMSTERDAM, 17 September. Den 16den dezer zijn in Texel binnengekomen de schepen *Concordia*, kapt. Wygers van Suriname, Fock van Nantes, Hutson van Liverpool, de Jong, Bloom, Goossens, Caspersma, Barfield en Nieuwland, alle 6 van Londen, van de Zee, Visser, Buiten en Schippers, alle 4 van Hull, Munten-dam van Newcastle, Jensen van Callundborg, Eckhoff van Holbeck, Kier van Aarhus, Nielsen van Aalborg, Bioness, Neess en Berg, alle 3 van Drammen, gisteren nog het schip *Luconia*, kapt. Porter van Baltimore en Thomas van Liverpool, niets uitgezeld; de wind z. w. Den 15den dezer zijn in het Vlie binnengekomen Troost van Oden-see en Maden van Randers, en uitgezeld Klaassen naar Sunderland, Winther naar Drammen en Savert (st.) naar Hamburg.

AMSTERDAM, 17 September. Te Helvoet zijn aangekomen de schepen *Princess Royal*, kapt. Foster van Fernambuck, *Adriana*, kapt. van der Haak van Portorico, Aubree en Guerleroy, beide van St. Malo, Maasdijsk van Rouen, Willcock, Davids, Kuypert, Pott, Davies, de Boer, Lloyd, Williams en Roberts, alle 9 van Liverpool, Pratt van Shoreham, Banks van Newhaven, Robson, Rotgers, Prankard, Kennedy en Klusen, alle 5 van Londen. Te Brielle Buckham van Douvres en Dunlop (st.) van Londen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	16 Sept.	17 Sept.	16 Sept.	17 Sept.
Werk. sch. gebi.				
à 2 1/2 pc.	62 1/2	61 1/2	61 1/2	61 1/2
Do. 3 pc.	75 1/2	74 1/2	74 1/2	74 1/2
Do. resc.	75 1/2	74 1/2	74 1/2	74 1/2
Do. 4 pc.	99 1/2	98 1/2	98 1/2	98 1/2
O. Ind. 4 p.				
Amortis.				
Synd. 4 1/2 p.	99 1/2	99 1/2	100	99 1/2
Do. 3 1/2 pc.				
Handelm.	166	163 1/2	165 1/2	163 1/2
H. Spoorw.	128 1/2	128 1/2	128 1/2	128 1/2
Arnh. Sp.	114 1/2	112 1/2	113 1/2	113
Haarlemm.				
meer 5 pc.				
Belg. 4 1/2 p.				
Neg. 80	54 1/2	54 1/2	55	55
Eng. cons.				
Frank. 3 p.				
Rusl. Hope	108 1/2			
1828/29	107 1/2	106 1/2	107 1/2	106 1/2
1831	99 1/2	98 1/2	99 1/2	99
1840/4 p.	93 1/2	93 1/2	93 1/2	93 1/2
Stiegl.	92 1/2	91 1/2	92 1/2	91 1/2
Inschr.				
Certific.	74 1/2			
Hamb.				
Polen 1829				
Do. 1835		152 1/2	153 1/2	153
Oblig. 4 p.	36			
Pruis. 1832				
Neg. 12 m.				
Denemark.				

De beurs was heden weder zeer haastig. Al de fondsen aanmerkelijk lager. De 2 1/2 daalde van 62 op 61 1/2; 3 pc. 74 1/2 op 74; 4 1/2 pc. syndic. 99 1/2. Handelm. van 165 op 163 1/2, en bleef 163 1/2. Van de buitenl. fondsen Rusland zonder onderscheid lager. Portugal 63, zijnde 1 1/2 pc. lager dan gisteren. Spanje mede gedaald. Alle overige fondsen aangehouden. Het geld is schaarsch; voor prolong. werd 5 pc. besteed.

Wissel-Cours te Amsterdam, 16 September 1845.

Madrid, 3/m. f 104 25	a	Bord., 1/2 uso f 56 75	a
Lisbon, — 103	a	Londen, 2/m. — 12 20	a
Calix, — 103 50	a	— zigt — 12 27 1/2	a
Sivillien, — 101	a	Hamb., — 36 25	a
Lisbon, — 43 50	a	— 2/m. — 35 75	a
Porto, — 43 50	a	Ween., 6/w. — 36 93	a
Napels, 2/m. — 82 25	a	Augsb., — 36 12 1/2	a
Livorno, — 40 12 1/2	a	Frankf., — 101 31	a
Genua, — 47 37 1/2	a	Petersb., — 191	a
Parijs, zigt — 57 50	a	Rotterd., — 12 1/2	a
— 2/m. — 57	a		

Prijzen der Granen te Amsterdam, 17 September 1845.

Tarwe met grooten handel. In entrepot tot verhoogde cursen. In consumptie tot vorige prijzen weinig in omgegaan. Entrepot 130 w. b. Poolische f 340; 125, 129 b. dito f 315, f 330; 128 r. b. dito f 320; 132 Warener f 325; 127, 130 Pommer f 300, f 320; 126 r. Silesia f 300; 130 Mecklenb. f 315; 127 Neustad f 295. En in consumptie 129 o. Bovenland f 315; 121 Vriessche f 262; 122, 123 Groning. f 262. f 265; 130 o. Zeeuwsche f 345; 122 jarige dito f 280; 129 r. b. Pool. f 340; 126 o. Zeeuwsche f 300; 128 r. b. Pool. f 335. Rogge (bij partijen tot genoteerde prijzen verkocht) 119, 121 Pruisische f 249, f 256; 124, 126 Ros-toc f 248, f 255. Gars (prijsh.) 111, 112 Deens. in entrep. f 180, f 188; 113 dito f 195 cons.; 113 dito in entrep. f 190. Haver (iets aangenamer) 87, 88 tijne f 133, f 135; 80 dikke f 116; 75 voer f 112. Boekweit (in een doek) 120 n. Nykerker f 315. Koolzaad (f 6 hoog-r) Polder f 324; Zeeuws. f 372; 9 vat dadelijk en October f 426; November f 429.

Prijzen der Olie te Amsterdam, 17 September 1845.

Raapolie williger, ord. cond. f 41 1/2, vliegend f 40 1/2 f 41; p^o Oct. f 41; p^o Nov. f 41 1/2; p^o Dec. f 41 1/2; p^o Mei 1846 f 39 1/2. Lijnolie ord. cond. f 30 1/2, vliegend f 29 1/2. Hennepolie ord. cond. f 34.

UTRECHT, 16 September 1845. Uit het bevoens bekend gemaakte twaalf predikanten is heden, door den breedten kerkenraad der gereformeerde gemeente alhier, gemaakt het volgende zestel: Ds. J. H. Böskens, predikant te Vlissingen; J. C. van Marken, te Dordrecht; J. R. Wernink, te Vlaardingen; J. F. Kuiper, te Middelburg; J. P. van Harenarspel, te Leeuwarden, en D. Pyzel, te Dordrecht.

Bij de uitgevers der *Haarlemsche Courant* is, sedert de vorige opgave, ontvangen ten behoeve van de noodlijdenden te Zevenbergen en Zwaluwe: van C. M. f 5 in goud; van A. en H. f 1,98 in coupon; van V. D. K. f 10; van B. f 3; van N. O. f 35 in goud; van M. D. f 6; van D. S. uit Leijden f 10; in de bus, van verschillende personen, f 20.

ILPONDAM, 11 September. Onder begunstiging van het schoonste weder, had hier heden de jaarl. harddraverij plaats, waarbij een tiental alle met roem bekende paarden naar de, door de gezamenlijke kasteelmeesters, prijs en premie dengen; welke eerste, een zilveren tafeltarant, werd behaald door het paard *de Piet*, van den heer *Hopman*, in de Zijpe, en de andere, een dozijn zilveren dessertmesen, door het paard *de Kol*, van den heer *Kooper*, te Amsterdam. Eene menigte vreemdelingen, van alle kanten zamengevloerd, schonk dit volksfeest een welverdiend aanzien; dat de ingezetenen nog lang eene aangename herinnering zijn zal; terwijl de gunstige ligging dezer gemeente en geschikte plaatsruimte gegronde hoop geven, dat dit alhier voorheen minder opgemerkte feest nu voortaan zoo wel liefhebbers tot mededinging, als aanschouwers zal blijven bijeenbrengen.

Ad. f 150 's JAARS, kunnen aan eene Protest. Kostschool in Noord-Brabant, welke Kweekelingen tot alle standen en Hoogere Scholingen worden opgeleid, wegens het groot getal Kostleerlingen en de nieuwe vergroting, nog enkelen worden aangenomen. Adres met franco Brieven onder Lett. G, bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZON, te 's Hertogenbosch.

Op eene Dorp-School in de Provincie Zuid-Holland, verlangt men ten spoedigste, eenen ONDERMEESTER van den 2den Rang, die tevens geschikt is voor de Kerkdienst. Brieven franco, onder Letter A., bij den Boekhandelaar GOTELENG VINNIS te Haarlem.

L. EBBINGE Apotheker te Meppel, vraagt tegen 1mo. November een BEDIENDE van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien. Brieven franco.

Men vraagt tegen November aanstaande: Een APO-**THEKERS-BEDIENDE**, van goede getuigenissen voorzien en van de Protestantsche Godsdienst, liefst uitwonende. Adres onder Letter K., franco bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

Voor een geëxamineerd **BEDIENDE**, die bewijzen van goed zedelijk gedrag, ijver en bekwamheden, vooral in het bereiden van Chemicaliën kan produceren, is gelegenheid om bij eenen Apotheker en Chemist geplaatst te worden, tegen 10. November. Adres franco Brieven, Lett. Z., Bureau *Utrechtsche Courant*.

In eene lang bekende en solide Handelszaak te Amsterdam, welke zoo wel ter beurse als binnenlands gedreven wordt, vraagt men tot ASSOCIÉ een fatsoenlijk Protestantsch Jong Mensch, die over 20 a 25 mille kan disponeren, om zulks successievelijk te kunnen aanbren-gen, daar de tegenwoordige Associé zich uithoofde van gevorderde jaren wil onttrekken.

Adres met eigenhandig geteekende en franco Brieven onder Letters D. S. F., bij den Kantoor-Boekhandelaar H. MEIJER Ez., Beurstraat bij den Dam No. 10, te Amsterdam.

Tegen primo November verlangt men een bekwa-**BANKETBAKKERS-BEDIENDE**, van goede getuigschriften voorzien. Adres met franco Brieven onder Letter P., bij den Boekhandelaar W. E. J. TJEENK WIL-LINK te Zwolle.

Een fatsoenlijk jong Mensch, oud 22 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, bekend met de dagelijkse werkzaamheden op een Kantoor der Directe Belastingen en Accijnzen, zag zich gaarne op zoodanig Kantoor als KLERK, tegen Kost en Inwoning of matig Salaris, ge-plaatst. Nadere informatie zijn te bekomen bij den Boekhandelaar VAN DER SCHEER, te Coevordeu, met franco Brieven.

LET WEL. Een fatsoenlijk Prot. 30jarig onge-huwd **PERSON**, duidelijk en vlug met de Pen en met algemeene zaken bekend, zag zich gaarne ergens geplaatst, liefst ten Platten Lande, als Opzichter over een Buitengood, of tot assistentie in eene Affaire, ook wel bij eene Weduwe of bij een bejaard Patroon, of daar, waar man-nelijk bestuur en toezigt vereischt wordt, of iets dergelijks. Op geen Salaris zal gelet worden, zoo hij bij huisselijk verkeer gunstig vooruitzicht erlangd. Men ge-lieve zich te adresseren met franco Brieven onder de Letters H. W., bij den Boekhandelaar G. F. KOCH, op de Neude te Utrecht.

Wordt dadelijk gevraagd: Een ervaren **DRUK-KERS-KNECHT**, vast werk begeerende, die alle soor-ten van Ijzere Drukpersen kan behandelen en voorziën is van voldoende getuigschriften van bekwamheid en goed gedrag. Adres bij de Boekhandelaars D. DU MORTIER en ZON, te Leyden, in *persoon* of met franco Brieven.

Men vraagt een **GRUTTERS-KNECHT**, zijn werk verstaande en van goede getuigenissen voorzien, tegen primo November aanstaande. Adres in *persoon* of met franco Brieven onder Letter A., bij J. VAN BENTUM en ZON, Boekhandelaars te Gouda.

Op eene Kostschool voor Jonge Dames in de Pro-vincie Utrecht, is voor het aanstaande Winter-saizoen, nog gelegenheid ééne **ÉLÈVE** te plaatsen. De conditien zijn door franco Brieven onder Letters A. G. verkrijgbaar, bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZON, te Utrecht.

Eene Familie welke tegen de maand Februarij 1846 naar Java, denkt te vertrekken, verlangt voor voorde-**ELIGE** voorwaarden: Eene **GOVERNANTE**, van de Pro-testantsche Godsdienst, van middelbaren leeftijd, ten einde aan drie Meisjes een grondig onderwijs te geven, in de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen; zullende die-gene welke onderrigt in het Teekenen en de Muziek kan geven, bij voorkeur in aanmerking komen. Brieven fran-co, onder adres C. A., te Utrecht. Post restante.

BERIGT AAN OUDERS EN VOOGDEN. In een klein Landstadje, drie uren boven Cleve, wordt bij den aldaar wonende Evangelischen Leeraar, gelegenheid gevonden om **DOCHTERS** van fatsoenlijke Ouders op te voeden. Het getal Kweekelingen welke niet jonger als twaalf en niet ouder dan zeventien jaren mogen zijn, is op twaalf bepaald, en is door vertrek gelegenheid tot aanvulling gekomen. Het onderwijs zal gegeven worden in de Hoogduitsche-, Fransche-, Eng-elsche- en Italiaansche Talen, Schrijven en Rekenen, verder onderwijs in Godsdienst, Geschiedenis van alle tijden, Wereld en Aardrijkskunde, ook alle Vrouwelijke Werkzaamheden tot nut en voor genoegen. De Kwee-lingen staan onder het onmiddellijk opzigt van den Leeraar, welke de noodige zorg draagt voor hunne opleiding en vorming van hun hart. Het Honorarium voor Kost en Inwoning ook het Onderwijs met uitzondering van het leeren van Muziek en Teekenen is op f 210 bepaald. Nadere informatie zijn in *persoon* of bij franco Brieven te bekomen bij den Heer VAN DEN BOOGAART, te Cleve.

Men vraagt eene **JUFVROUW** van de Hervormde Godsdienst, tusschen de 25 en 35 jaren oud, ter waar-neming eener fatsoenlijke Burgerlijke Huishouding en ver-zorging van twee jonge Kinderen. Adres met *gefrankeerde* eigenhandige Brieven, onder Letter X., bij de Erven **LOOSJES**, Boekhand. te Haarlem.

Eene fatsoenlijke **BURGER JUFVROUW**, zes en dertig jaren oud, van een gezond gestel en goed humeur, benevens van voldoende getuigenissen voorzien, heeft voorheen onder het opzigt van eene bekende Huisvrouw mede het bestuur gehad over het Huisgezin, is beziel met de teederste zorg voor kleine Kinderen en geschikt om een navolgenswaardig voorbeeld te geven. Daarna heeft zij bij eene achtenswaardige Dame als Jufvrouw van Gezelschap gediend en derzelve goedkeuring en vriendschap verworven. Daar zij thans buiten betrek-king is, zag zij zich gaarne, hoe eer hoe beter, hetzij als Jufvrouw van Gezelschap, hetzij als medebestuurder ter behartiging der aangelegenheden van een fatsoen-lijk Huisgezin geplaatst. Adres met franco Brieven onder Letters V. A., bij den Boekhandelaar W. C. WANS-LEVEN, te Zutphen.

HUWELIJKS AANVRAGE. Iemand, uit den fatsoenlijken Burgerstand, oud ruim 50 jaren, een tamelijk vermogen bezittende, verlangt de kennismaking met eene **JUFVROUW** van fatsoenlijken Burgerstand, die mede eenige middelen kan bijdragen, ten einde, bij vervolg, hem eene Levensgezellin te wor-den. Hij verzekert, als Man van eer, de stipste ge-heimhouding aan degene die hem, onder de Letters M. P., franco, bij den Boekverkooper MOOLENIJZER, op het Rokin over de Vischpoort te Amsterdam, eenig schrijvens of inlichting gelieve te doen geworden; bij wien ook nog eene Partij **GROOT MISDRUK** voorhan-den is, à f 4.50 per Riem.

Er wordt gevraagd, tegen November, in een fatsoenlijk Huisgezin te Haarlem: Eene bekwaame **LINNEN-MEID**, van middelbare jaren en Protestantsche Godsdienst; zij moet grondig met de Wasch kunnen omgaan, Stop-pen, Mazen en Naaijen kunnen. Die genen, die buiten dienst zijn, zullen in geene aanmerking komen. Adres met franco Brieven, onder Letter A., of in *persoon*, bij den Boekdrukker en Boekhandelaar J. B. VAN LOGHEM, te Haarlem.

Bij eene familie te 's Gravenhage wordt verlangd, tegen een behoorlijk Salaris tot assistentie in de Huis-

houding en ter mede verzorging der Kinderen: Een fatsoenlijk **BURGER MEISJE**, niet beneden de 25 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, met eenige vrou-welijke Handwerken, en met de gronden van de Hollandsche en zoo mogelijk van de Fransche Taal bekend, van een goed zedelijk gedrag en van goede getuigen voor-zien. Adres franco onder Letter L., bij den Boekhan-delaar A. VAN HOOGSTRATEN JR., te 's Gravenhage.

Een fatsoenlijk **MEISJE**, van de Lutherische Ge-loofs Belijdenis, zag zich gaarne tegen primo November of eerder geplaatst, tot assistentie in een Huishouden of Winkel, onverschillig in welk vak, er zal op geen ruïn Salaris gezien worden, van goed en zedelijk gedrag kan zij de beste getuigen overleggen. Adres onder Letter O., aan J. H. KNOOP, op het Donkere Spaarne, te Haar-lem. Brieven franco.

 Une famille, habitant un village de la Hollande méridionale, demande pour l'éducation d'une fille âgée de huit ans et l'instruction primaire d'un garçon plus jeune, une **GOVERNANTE**, d'une des communions réformées, qui outre les différents ouvrages à l'aiguille etc. sache enseigner par principes les langues hollandaise et française, les élémens de l'Anglais et le dessin; qui à un caractère doux et égal, joigne des manières distinguées, ainsi qu'une bonne prononciation française et soit en état de produire de l'un et de l'autre de bons répons. Celle qui n'aurait pas encore fait une éducation, comme Gouvernante, aurait la préférence.

Adresser franco sous No. 184, avec informations détaillées, — du salaire voulu et de tout ce qui importe d'être connu, — à Rotterdam, au Bureau du Nieuwe Rotterdamse Courant, Grootemarkt D 6.

On demande au plustôt, dans une maison d'éducation d'un nombre limité de pensionnaires, une **DÉ-MOISELLE**, du culte protestant, de préférence Anglaise, en état de seconder la directrice dans l'instruction et de surveiller les ouvrages d'agrément et d'utilité. S'adresser par lettres affranchies sous l'initiale A. B. chez C. BIELEVELT, Libraire à Utrecht.

AANBESTEDING. De Kerkelijke Commissie van Ooster-Blokkert, gepre-sideerd door den Zeer Eerwaarden Heer **PETRUS DOES**, Landdeken van West-Vriesland en Pastoor te Hoorn, zijn voornemens onder nadere goedkeuring, op Dingsdag den 23den September 1845, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg de *Witte Eenhoorn*, bij *Reindert de Hart*, te Ooster-Blokkert, in het openbaar aan te besteden:

Het bouwen van eene **NIEUWE KERK** en **PASTORIJ** voor de Roomsche Katholieke Gemeente van Ooster-Blokkert.

De Bestekken liggen ter lezing: te Hoorn in den *Doelen* en in het *Onvolmaakte Schip*; te Enkhuizen in het *Hof van Holland*; te Medemblik in de *Witte Valk*; te Alkmaar in de *Rode Leeuw*; te Purmerend in de *Ver-gulde Roskam*; te Monnickendam en te Edam in de *Stads Doelen*; te Buiksloot bij den Kastelein *Vink*; te Zaandam in de *Otter*; te Amsterdam in het *Vosje*; en te Ooster-Blokkert in de *Witte Eenhoorn*, bij *Reindert de Hart* voornoemd, alwaar de Teekeningen kunnen bezi-gtig worden.

Zullende des 's morgens voor de aanbesteding de noodige aanwijzingen en inlichtingen in loco gegeven worden. De Bestekken zijn à f 1.50 te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te Leyden.

AANBESTEDING. *Dijkgraaf en Heemraden van den Zuidplaspolder*, zijn voornemens op Woensdag den 24ten September 1845, des voormiddags te elf ure, bij C. van Reijn, aan de Kor-tenoord, in het openbaar aan te besteden:

Het doen van eenige **AARDEN-, ZODEN-, PUIN- en BAGGER-WERKEN**, ten dienste van genoemde Polder.

De Bestekken liggen ter lezing: te Rotterdam bij *Frij-hoff*, in het *Nederlandsch Wapen*; te Utrecht, in den *Nieuwen Bak*; te Gouda, in het *Herthuis* en in den *Zalm*; te Gorinchem, in den *Hooiwagen*; te Hardinx-veld, in de *Drie Snoeken*; te Werkendam, bij *Bretz*, in de *Zwaan*; benevens in de aangrenzende Gemeenten des Polders. Zullende drie dagen vóór den dag der aan-besteding, de noodige inlichtingen te bekomen zijn, bij het voornoemd Bestuur; alsmede bij den Opziener N. EXALTO, dewelke aanwijzing in loco zal doen.

Op Maandag den 20ten October 1845, 's morgens ten tien ure, zal ten *Raadhuise* der Stad Zutphen, op de bestaande ordonmantie, in het openbaar worden verpacht: het **WIK** en **WEEGLOON** aan de Stads Waag aldaar. Nadere informatie ter Stads Secretarie.

HAASJE VAN NES, eerder Wed. L. Verzaal, laatst Wed. Arie van Wilgen, Koopvrouw en Boomkweekster te Boskoop, verwittigd door deze, dat haar Zoon **ARIE VERZAAL**, van alle Administratie betreffende den Handel in Boomen, Gewassen, enz., door haar is ontslagen, en alzoo van stonden aan ophoudt die zaken voor haar waartenemen; wordende mitsdien alle de genen aan welke door voornoemde **ARIE VERZAAL**, hetzij op de firma van A. en K. van Wilgen, de Weduwe A. van WIL-GEN, of soms op zijn eigen naam tot heden Boomen, Gewassen, enz. zijn geleverd, gewaarschuwd, aan hem daarvoor geene betaling te doen, als zullende niet valideren, terwijl dienaangaande nader door haar zal worden beschikt.

HAASJE VAN NES, Wed. A. van Wilgen.

Boskoop, den 13den September 1845.

ECHE SIA M PAREL SAGO; Gezond en versterkend Voedsel, is nog in beste Kwaliteit te bekomen bij J. P. BUYSER, Droogist, Toren-straat, G. No. 190, te Rotterdam, met 25 n. w. of meer à 22 Cents, en met mindere hoeveelheid à 25 Cents de 5 Ons. Brieven franco.

JICHT en RHUMATISMUS. Lijders aan Jicht en Rhumatismus, kunnen mijnen **SIROOP (Siroop Antigoutteux)** ter geneezing dezer kwalen bekomen: te Amsterdam, bij den Heer J. BURGERS, opvolger van F. MASSIGNAC; te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, mijne Correspondenten in Holland; en bij den Heer P. STOLKER, Apotheker te 's Hage.

F. B O U B É E, te AUCH.

W. SCHRÖDER, Magnetiseur, zal dagelijks, van 's morgens tien tot 's namiddags drie uur, en voor de Avond-Consulten 's avonds van zeven tot acht uur, Zit-ting houden, ten Huize zijner Somnambule, op de Prin-sengracht, voorbij de Brouwersgracht, Wijk V No. 49, te 's Gravenhage. Brieven en Pakjes betrekkelijk deze Zaak, voor zijn Adres aldaar, franco te adresseren.

Bij **JAC. DUGARDIJN**, Gedelegeerde van de Klasse der Koninklijke Nederlandsche Loterij, op het Breed te Hoorn, zijn in de 196ste Loterij, getrokken de navolgende kapitale prijzen: In de 2de Klasse op No. 10063, de prijs van f 20,000, en in de 5de Klasse, rode lijst, op No. 10099, devies, wat wil ge Bankbiljetten of Goud de Prijs van f 50,000. Er zijn bij hem in de eerst-volgende 197ste Loterij, welke op Maandag den 20sten October aanstaande, zal beginnen te trekken, wederom verkrijgbaar gesteld: **GEHEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTEN**, zoo wel in Geheele en in Koop.

* Een Persoon wonende een uur afstands van Leyden, verlangt bij zich ter Inwoning een KLEIN GEZIN, waar- bij de Eigenaar bepaald vrijwoning, en bij nadere overeenkomst bij hen in de Kost te zijn. Adres met franco Brieven onder Letter W. bij de Kunst en Boekhandelaren SCHREUDER & VAN BAAK te Leyden.

* Tegen primo November aanstaande, verlangt men te Huren, in de Provincie Utrecht of Gelderland, ter plaatse alwaar een Instituut voor Jonge Jufvrouwen gevestigd is: Een HUIS, voorzien van 4 of 5 Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en Tuin. Adres onder opgave van den Huurprijs, met franco Brieven, Litt. A., bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

* Voor een of twee Personen, of voor iemand die eenige zorg vereischt, wordt KOST en INWONING aanboden, met het gebruik van twee Apartementen en een Tuin. Brieven franco onder Letters A. F., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOOM, te Utrecht.

* TE HUUR, met primo November of eerder, in een aangenaam gelegen volrijk Dorp in Gelderland, aan den Grindweg van Apeldoorn op Zwolle: Een HUIS, met 3 Kamers, Keuken, Mangelkamer, Droogzolder en Achterhuis, met een Tuin met Vruchtboomen, tegen matigen prijs. Hierop reflecterenden, gelieven zich met franco Brieven te adresseren aan het Postkantoor te Apeldoorn, onder Letters A. N.

* Te HUUR met primo November aanstaande: Een Ongemeubeld APPARTEMENT, (in den Koninklijke Schouwburg te 's Gravenhage) zamengesteld uit verscheiden Vertrekken, Keuken, Kelders, enz.; te bevragen bij den Concierge van den Schouwburg.

* TE HUUR OF TE KOOP ter stond: Eene wel ter nering staande BROOD- en KOEKBAKKERIJ, met GE- REEDSCHAPPEN en OPSTAND voor Winkel, aan de Noordzijde van den Leydschendam. Adres in persoon of franco Brieven, aan G. VERBEEK, Genees- en Heelkundige aan den Leydschendam.

UIT HAND TE KOOP:

Een solied, modern, geregeld en goed onderhouden dubbel HEERENHUIS, waarin acht ruime zoo Boven- als Benedenkamers met Suite, Zolders, water- en vorstvrije Kelders, Keuken met Regen- en Welwaterspompen, annex Wagenhuis, en extra grooten, smaakvol aangelegden Tuin, met Bloem- en Druivenkassen, gelegen te Ysselstein, alwaar uitmuntende opvoedings-instituten bestaan. Nadere informatie zijn te bekomen, op franco aanvraag, onder Letter E., ten Kantore van den Notaris IMMINK, te Ysselstein.

* UIT DE HAND TE KOOP: Eene hechte, sterke en in het jaar 1834 geheel nieuw gebouwde WIND- KOORNMOLEN, gelegen binnen de Gemeente Reeuwijk, aan den nieuw aangelegden Straatweg van Gouda op Bodegraven; dezelve is voorzien van ruim Woonhuis, groote en zeer goede Kelder, Boven-Kamer en verdere Gemakken. De *Affaire* is er sedert een reeks van jaren met het beste gevolg uitgeoefend en wordt nog tot op dit oogenblik met goed succes gecontinueerd. De Kooper kan des verkiezende een gedeelte der Kooppennin- gen (als eerste Hypotheek) hierop gevestigd houden. Iemand hierop reflecterende, adresseere zich liefst in per- soon gedurende de werkdagen, of met franco Brieven aan J. TEEKENS, te Reeuwijk.

* UIT DE HAND TE KOOP: Een nieuwe, door Paarden bewerkt wordende PELMOLEN. Te bevragen met franco Brieven bij P. WITLOK, te Medemblik.

* UIT DE HAND TE KOOP: Een ruim en wel ge- legen PAKHUIS, binnen Haarlem. Adres franco, bij den Mr. Timmerman R. SCHOENMAKER, aan de Groen- markt te Haarlem.

UIT DE HAND TE KOOP.

5 ORANJE BOOMEN met Vrucht en Kroonen, van 1 el 5 palm over het kruis, en 2 el 8 palm hoog in hunne toppen. 4 DITO kleiner met Vrucht, in potten; benevens een JUKA, hoog 1 el 5 palm; en 1 DATURA in een tob. Te bevragen bij J. KOK, Tuinman op Kweekhoven, bij Breukelen. Brieven franco.

EIKEN SCHORS TE KOOP.

In de nabijheid van Arnhem, wordt te KOOP aan- geboden: Ongeveer 50 voer of 40,000 Ned. Ponden beste HEGGESCHORS, welke in dit jaar zeer droog gewonen is. Dezelve staat behoorlijk ingeschuurd in de on- middelijke nabijheid eener goede aanlegplaats van den Rijn. Men adresseere zich onder Letter P, aan den Boek- handelaar NIJHOFF, te Arnhem. Brieven franco.

* Te Koop wordt gevraagd, eene goede gedresseerde staande HOND, om 14 dagen te proberen, met op- gaaf der prijs, de ouderdom en van welk soort en hoed- anigheid de Hond is, franco aan het adres van den Boekhandelaar C. BAKKER Bz., aan het Nieuwediep, bij den Helder.

* G. J. KOOPMAN, T. H. REICHEL en W. C. DE BOSSON, zullen op Maandag den 22sten September 1845, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in den *Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooie nieuw aangekomene eerste soorten NOORD- SCHE-, *Narva*-, *Dantziger*- en *Riga*-Balken, lange Kroon-Deelen en Sparran, Juffers, Kolders en Eiken- hout; *Memelsche*- en *Rijnsche* Duigen, Ipen en Beuken Stammen, extra zware Heimasten en andere HOUTWA- REN. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitien, te bekomen bij ALTIUS & Co.

* G. W. WESSELING en J. WESSELING Hz., zul- len op Maandag den 22sten September 1845, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in de *Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooie nieuw aangekomene partij Groenen en Vu- ren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken, Wijburger, Helsingforsche, Riga, Memelsche en Noord- sche Deelen, Oostrisoersche en Arendahlsche Juffers, Ellens, Stolpen, Maatbalken en Barkoenen, Narva Sparran, een partijtje Memelsche Eiken Balken en andere HOUT- WAREN, liggende in den Binnenkant en op den Wal.

REGIMENT DRAGONERS.

VERKOOPING van een en dertig op reforme gestelde PAARDEN, van het bovengemelde Regiment, op Maan- dag den 20sten September 1845, des middags ten 12 ure, voor de Kazerne aan den Koudehoorn te Haarlem, waar dezelve van 11 ure af te zien zijn.

MUNT- EN PENNINGKUNDE.

Er wordt tot den 10den October 1845, in zijn geheel ter overneming aangeboden: Het fraai MUNT- en PEN- NING-KABINET van wijlen den Heer E. K. GROENE- VELD, te Winschoten. Nader onderrigt te bekomen bij den Heer H. G. DE COCK, Hypotheek-Bewaarder te Winschoten. Brieven franco.

* W. VAN DER VLUGT, J. BROESE, N. J. VAN BEMMEL en J. E. BRINKMAN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zatur- dag den 27sten September 1845, in het Logement de *Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen: Ten overstaan van den Notaris Mr. C. GERLINGS Jr.

No. 1. Een zeer groot, schoon, hecht, sterk en wel- doortimmerd dubbeld HUIS en ERVE, staande en ge- legen aan de oostzijde van de Lange Bagijnestraat te Haarlem, bevattende diverse spatieuse Behangene Beneden- en Boven-Kamers, fraaije Zaal, ruime Kookkeuken met alle Gemakken, twee groote en bijzonder luchtige Droogzolders, groote Kelder en verdere commoditeiten,

naast en achter dit Perceel eenen wijd uitgestrekte fraai aangelegden Tuin, met opgaande Boomen, Heestergewas- sen, exquise rijk dragende Vruchtboomen enz. beplant, Gebouwen tot berging en uitgang in de Wijde Appelaar- steeg, get. Wijk 1 No. 988 en 989, bij het Kadaster be- kend Sectie D No. 2997, ter grootte van 20 Roeden, 64 Ellen.

Dit Perceel is inmiddels Uit de Hand te Koop, en te bezigtigen Maandag en Donderdag van iedere week, van 1 tot 2 uur, mits vooraf belet te vragen.

Ten overstaan van den Notaris Mr. P. MABÉ JUNIOR.

No. 2. Een groot, schoon, hecht, sterk en weldoor- timmerd dubbeld HUIS en ERVE, met een Tuin daar- achter, zijnde zeer geschikt tot *Zomer- en Winter-Ver- blijf*, staande en gelegen aan de Oost zijde van de Kleine Houtweg, even buiten de Kleine Houtpoort, onder de jurisdictie der Stad Haarlem, voorzien van drie moderne Behangene Beneden-, drie dito Boven-Voorkamers en ver- dere commoditeiten, geteekend Q 3, No. 144, bij het Ka- daster bekend onder Sectie F No. 1388, ter grootte van 2 Roeden, 89 Ellen.

Breder bij Billetten, en nadere informatie bij boven- gemelde Makelaars, zullende de bewijzen van eigendom en veilandconditien drie dagen vóór en op den verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den Notarissen voornoemd.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het Heeren-Logement aan den Burg binnen Leyden, van: No. 1. De AMBACHTS-HEERLIJKHEID VOOR- HOUT, gelegen tusschen de Steden Leyden en Haarlem. No. 2. De aangename en wel aangelegde HOFSTEDE ge- naamd SCHOON-OORD, met derzelver sedert weinige jaren geheel nieuw verbouwde Heerenhuizing en Over- plaats, groot 6 Bunders, 55 Roeden en 74 Ellen. No. 3. Eene partij WEILAND, groot 1 Bunder, 44 Roeden en 50 Ellen. No. 4. Twee partijen BOSCHLAND, groot 3 Bunders, 30 Roeden en 10 Ellen. No. 5. De BOUW- MANSWONING genaamd DE BONTE KOP, zijnde van ouds het Regthuis van Voorhout, met diverse partijen WEI- en HOILANDEN, te zamen groot 13 Bunders, 15 Roeden en 20 Ellen. No. 6. De BOUWMANSWO- NING genaamd WELGELEGEN, met diverse partijen WEI-, HOOI- en TEELLANDEN, te zamen groot 31 Bunders, 79 Roeden en 25 Ellen. No. 7. De BOUW- MANSWONING genaamd HOOG TEIJLINGEN, met diverse partijen WEI-, HOOI- en TEELLANDEN, te zamen groot 23 Bunders, 86 Roeden en 54 Ellen. No. 8. De BOUWMANSWONING genaamd NOORDHOUT, met diverse partijen WEI-, HOOI- en TEELLANDEN, te zamen groot 21 Bunders, 58 Roeden en 30 Ellen. En No. 9. Een HUIS en ERF, ingerigt tot *Bouwmanswoning* waarin tevens de *Herbergiersnering* wordt uitgeoefend, genaamd HET WAPEN VAN VOORHOUT, alles ge- legen in de Gemeente Voorhout, en breder omschreven in de Haarlemsche Couranten van den 4den en 9den Sep- tember laatstleden. Al hetwelk zal kunnen worden be- zigtigd, als de Hofstede *Schoon-Oord* in de maand Sep- tember des Woensdags en Donderdags van 1 tot 3 uren, op vertoof van een Toegang-Biljet te bekomen ten Kan- tore van den Notarissen of bij den Heer Burgemeester van Voorhout en de overige Percelen dagelijks.

Waarvan de provisionele opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 3den October en de finale toewijzing op Vrijdag den 17den October 1845, beide des voormiddags ten 11 ure, en zullen na de afzonderlijke toewijzing de 5 eerstgemelde Percelen gecombineerd worden afgeslagen.

Zijnde inmiddels nadere informatie te bekomen bij den Edel Achtb. Heer Mr. E. VAN OLDEN, Burgemeester van Voorhout, en ten Kantore van de Notarissen SANT- HAGENS en VAN HOUTEN, te Amsterdam, en A. WIJN- STROOM, te Leyden, en zullen ten Kantore van laatst- gemelden Notaris van den dag der Veiling tot den dag vóór den Afslag verhooringen worden aangenomen tegen genot van een vijfde voor iedere verhooring.

BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING.

Op Dingsdag 30 September en acht volgende dagen, zal den Boekhandelaar G. D. BOM, te Amsterdam, Wa- ter No. 30, publiek verkoopen: Eene aanzienlijke en uit- gebreide Verzameling welgeconditioneerde BOEKEN, in meest alle vakken van Geleerdheid en Smaak; voorts HEMEL- en AARDGLOBEN door *Valk*, ATLASSEN en KAARTEN, eene collectie PRENTWERKEN en PRENTEN, voortreffelijke MUZIK-INSTRUMENTEN, waarbij eene kostbare HARP, PIANO-FORTE, Italiaan- sche VIOL, VIOL van *Strainer*, DWARSFLUIT van *Braun* enz., MUZIK, CHIRURGICALE APPARATEN en INSTRUMENTEN, LIEFHEBBERIJEN, BOEKEN- KASTEN, KUNSTKAST ENZ. ENZ. Gedeeltelijk nage- laten door wijlen den Heer E. S. FINCKENSEPER, in leven Genees- en Heelmeester, *alhier*. Te zien ZA- TURDAG en MAANDAG 27 en 29 September, des voor- middags van 10 tot 3 uren. De Catalogus wordt op franco aanvraag à 10 cts. uitgegeven bij G. D. en G. THEOD. BOM.

* Bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht, is te bekomen:

OPLEIDING TOT REGT VERSTAND DER SCHRIFT, voor Eenvoudigen die Gods Woord onder- zoeken, door H. F. KOHLBRÜGGE, Doctor in de Godgeleerdheid. (*Voor rekening des Schrijvers.*) f 1.20.

* W. J. VAN BOMMEL VAN VLOTEN, Boekdruk- ker en Boekverkooper te Amersfoort, heeft op heden ver- zonden: De derde aflevering van het voor alle Genees- en Heel- en Verloskundigen (of in opgenoemde vakken stu- derenden) *Apothekars en Chemisten* onmisbaar Werk, getiteld:

DE BEGINSLEN DER MATERIA MEDICA EN DER THERAPIE. Door J. PEREIRA, *Professor der Materia Medica* enz. te Londen. Naar de tweede En- gelsche uitgave voor Nederland bewerkt door L. C. E. E. FOCK, M. D.

Prijs bij intekening f 0.90 buiten intekening f 1.20. In alle solide Boekwinkels zijn deze 3 afleveringen ter bezigtiging gesteld. De intekening is voortdurend ge- opend voor elke uittegeven aflevering (plus minus nog 23); terwijl echter die gene welke reeds het licht zien met 1/3 verhoogd zijn.

HET ZENUWSTELSEL EN DESZELFS ZIEKTEN IN HARE GRONDVORMEN EN WIJZIGINGEN, door M. HALL, M. D. enz. Met 14 Platen. Naar het En- gelsch, door L. C. E. FOCK, M. D.

1ste stuk à f 1.90. 2de stuk à f 2.20. In vier stukken zal dit Werk compleet zijn, terwijl het alsdan slechts op 1/3 van den prijs der oorspronke- lijke Engelsche uitgave te staan komt (en toch in alle opzichten daaraan gelijkvormig is), daar deze f 26 kost, en gene nog geen f 9.

Ten dienste van Instituten en beoefenaren der Aardrijkskunde:

HANDLEIDING TOT HET TEEKENEN VAN LAND- KAARTEN. Een onmisbaar hulpmiddel bij het onder- wijzen in de Aardrijkskunde, door EDUARD RIESE. Met twee Platen. f 1.

En debiteerd verder met veel succes: I. *Het Idee der Godmenselijkheid des Christendoms, de sleutel tot verklaring der gewigtigste vraagstukken der nieuwere Godgeleerdheid.* Door Prof. A. EBRARD. f 0.50. Uit het Hoogduitsch, door den Schrijver van, en strek- kende als vervolg op: (hoevel van zichzelf ook compleet)

II. WERELDVERGODING OF HET PANTHEISME VAN DEZE DAGEN. Eene proeve. f 2.60.

H. S. H. T. Door LODEWIJK GRAAF DE GEBEL Naar het Zweedsch. f 2.70.

In alle Boekwinkels is verkrijgbaar gesteld:

KOFFIJ IS VERGIFT!

GEEN SCHERTS, MAAR HELAAS, ERNST! Een waarschuwend woord aan alle Koffijdrinkers en Men- schenvrienden. Naar het Engelsch, van EDW. SMITH, Esq. f 0.30.

* Bij de Boekhandelaren JOHs. VAN DER HEIJ en ZOOM te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden:

SOPHIA VAN BERTHOUT, ERFDOCHTER VAN MECHELEN.

Een verhaal ontleend aan de Geldersche Geschiedenis van de jaren 1319 en 1320, door: J. D I J K.

Eerste Deel, in gr. 8o., met vignet. Prijs f 2.80. Van den zelfden Schrijver wordt met succes gedebiteerd DE SLAPENDE IN DEN HAARLEMMER HOUT. Eene merkwaardigheid uit het bijzonder leven van KONING WILLEM I der Nederlanden. In gr. 8o. met vignet. Prijs f 2.90.

Nog is dit jaar in het licht verschenen:

I. Dr. J. P. AREND, FINGAL. Naar Gaelisch van OSSIAN. Voorafgegaan door Onderzoek naar de echtheid der Gedichten van OSSIAN. In gr. 8o. prijs f 2.90.

II. J. L. EWALD, de GELIJKENISSEN VAN DEN HEILAND. In overdenkingen, uit het Hoogduitsch vertaald door Prof. Y. van HAMEL FELD. Derde druk. In gr. 8o. prijs f 3.00.

III. SCHETSEN van ROME, of de Hoofstad van de Kerkelijken Staat en der Roomsch-Katholieke Christenheid, in haar Kerkelijk en Burgerlijk leven. In gr. 8o. prijs f 1.00.

* Bij de Academie- en Gouvernements-Drukkers E. BOSCH en ZOOM, te Utrecht, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

1. INSTITUTIO

AD GRAMMATICAM ARAMAEAM DUCENS. IN DISCIPULORUM USUM SCRIPSIT JAC. CORN. SWIGHUISEN GROENEWOUDE. f 5.30.

Ook zal eerlang bij hen het licht zien: Eene SYRISCHE CHRESTOMATIE, welke deze Institutio gevoegd zal worden,

2. SUPPLEMENTUM CATALOGI

LIBRORUM QUI IN BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS RHENO-TRAJECTINAE EXSTANT. In Folio à f 7.50.

3. ARISTOPHANIS PLUTUS.

Editio in usum scholarum comparata. à f 0.55.

4. DE WANDELLENDE JOOD.

Nieuwe Uitgave van een oud Volksboek. Door P. L. G. VISSCHER. à f 0.30.

5. DE JESUITEN IN NEDERLAND.

à f 0.90.

* Bij de Boekhandelaren SCHREUDER & VAN BAAK te Leyden, is heden van de Pers gekomen en alom verzonden. VERZAMELING van TARIEVEN, ten dien- ste van Heeren Ontvangers der Directe Belasting en Acti- sen, alsmede voor alle verdere Ambtenaren en hie- rtoe belanghebbende handeldrijvende Personen in het Konink- rijk der Nederlanden, getrokken uit de verschillende Wetsbepalingen, te dien opzichte bestaande, als: op Zout, de Zeep, het Geslacht, het Gemaal, den Turf, de Steenkolen; benevens een Tarief op het Zegelrecht, Consent- en Gelei-Biljetten voor den vervoer van cijs-Goederen, en eene wijze van berekening van wa- ren sterkte graad van het Gedistilleerd, door A. L. LEMPE. Prijs 60 Cents.

* Bij den Boekhandelaar P. VAN ZWEEDEN, te Gyn- ningen, ziet het licht en is alom te bekomen:

HET KRUIS

EN DE HALVE MAAN, OF KONSTANTINOPEL IN HET JAAR 1453. f 1.80.

A. BEN EERSTE LEESBOEKJE VOOR DE LIE- JEUGD, I. 3de Druk, 4 Ct., met Plaatjes 10 Ct.

S. J. VAN RONKEL, LEIDRAAD BIJ HET GOD- DIENSTIG ISRAELITISCH ONDERWIJS, ten dien- ste der Scholen, Kerkelijk goedgekeurd, 30 Ct.

* Bij J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, is de pers gekomen en verzonden:

I. ELLEN MIDDLETON,

DE WEES VAN ELMSLEY.

Naar het Engelsch van LADY GEORG. FUL- LERTON. Twee deelen, met vignet f 4.80.

Deze uitmuntende Roman heeft in Engeland Frankrijk grooten opgang gemaakt, en verdient onze taal niet minder gekend en gelezen te worden. Het Fransche tijdschrift: *Le Semeur* heeft van dit werk een zeer gunstig verslag gegeven, dat in voorberigt vertaald is overgenomen.

II. E. M. DE ST. HILAIRE, de Tamboer van Wag-eningen. Naar het Fransch, met vignet. f 1.00.

III. G. W. M. REYNOLDS, Alfred, of Avonturen een' jongen Franschman, met vignet. f 1.00.

IV. O. GOLDSMITH, de Predikant van Wakefield, nieuw uit het Engelsch vertaald, nette uitgave in postformaat.

V. WERNER of Hart en Wereld, Tooneelspel in bedrijven, naar het Hoogduitsch van KARL GU- KOW, door C. J. ROOBOL.

VI. JEZUITENBOEKJE, uit het Hoogduitsch in taal.

VII. ALAMONTADE, DE GALEISLAAF,

EEN BOEK VOOR ONBEDORVEN HARTEN, DIE AAN GODSDIENST-TWIJFEL LIJDEN.

Naar het Hoogduitsch van HEINRICH ZSCHOKKE door Dr. JOS. OLIV. JOSSET.

Een Deel compleet, met vignet. f 2.75.

De waardige Schrijver van de *Uren aan de Godsdienst- twijfel* heeft met dit Boek beproefd den ongelukkig- gewijfelaar tot het Heilige Geloof terug te brengen. Het oorspronkelijke beleefde dit werk spoedig vier uit- gaven. Deze met zorg bewerkte vertaling zal bij vrien- den van degelijke lektuur zeker welkom zijn.

[Zie verder het *Vervolg*.] Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.

VERVOLG van de *Donderdagsche* HAARLEMSCHE COURANT

van 18 September 1845.

ZEVENBERGEN, 14 September 1845. De ondergeteekende heeft voor de ongelukkigen van zijne gemeente ontvangen: van N. N. uit den Briel een coup. f 14,85; van V. T. A. 's Hage Rusl. n°. 6898 van 1 Jan. 1843 f 16,02 en een dito werk. schuld n°. 8079 1 Julij 1843 f 1,23½; uit Utrecht van B. C. M. een coup. der heeren Goll & Co. n°. 1199 f 20; van R. v. W. postm. 's Hage f 12,37½; door Ds. A. Verweij uit Zutphen f 24, en uit Leyden van N. N. een coup. Haarl. meer f 25.
Voor Zevenbergen en de Zwaluwe: een coup. Handelm. n°. 25497, postm. Nijmegen, groot f 22,50, waarvan f 14 voor Zevenbergen en f 8,50 voor de Zwaluwe; een gouden tien gulden stuk uit Steenberg van J. T.; postm. Leyden van A. M. een coupon n°. 1803 f 7,42½, en van F. G. uit Amsterdam een coup. f 1,23½.
De dank der bewelddadigen, en hun gebed voor het geluk hunner weldoeners, zal steeds tot God blijven opklimmen.
R. O. AITTON, Predikant.

Met dankbaarheid mag ik vermelden, dat voor de noodlijdenden in mijn gemeente bij mij en Doms. *Bachene* van de Hooge Zwaluwe, ontvangen zijn de navolgende giften: een coupon n°. 29613 van f 19,80, postmerk Amsterdam; uit Arnhem van N. N. X. een dito f 12,37½ en van N. N. Z. een dito f 1,23½; van R. P. J. uit Amsterdam een dito n°. 1823 van f 4,95 en een dito n°. 2195 van f 2,47½, en van Z. R. uit Rotterdam een dito f 14,85; dat het voorbeeld dier onbekende menschen vrienden bij vele navolging vinde, — dat men zich daartoe overtuige van den hoogen nood waarin velen zijn gedompeld, en dat, ten ware hart en hand van menig een ontsloten werde, de toestand dier ongelukkigen nog immer te betreuren blijft.
J. WIGIER ABERSON.
Lage Zwaluwe, 13 September 1845.

Getrouwd:
Scherpenisse, J. HOVENDAAL
9 September 1845. en
A. BOLIER.

Getrouwd:
Heerenveen, J. J. VAN RIJNEVELD
11 September 1845. en
R. VAN DER LAAN.

Getrouwd:
Zwolle, L. VAN DIJK,
11 den 11den September Predikant te *Abbekerk c. a.*,
1845. M. L. VAN DEVENTER.
Eenige kennisgeving.

Getrouwd:
J. VAN BLOKLAND, Weduenaar,
Majoor bij het Oost-Indisch Leger, en
A. M. HOOGVEEN.
Kampfen, 13 September 1845.
Eenige kennisgeving.

Gehuwd:
Mr. C. E. KNIPHORST
en
Jonkvrouwe H. M. M. DE ROOY.
Zuidlaren, 14 September 1845.
Eenige kennisgeving.

Getrouwd:
H. M. DUPARC,
Doctor in de Genees- en Verloskunde
te Leeuwarden, en
H. M. BENJAMINS.
AMSTERDAM, den 16den September 1845.
Eenige kennisgeving.

's HERTOGENBOSCH, 10 September 1845. Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon, J. H. BEL-LINGA SWALVE, Echtgenoot van
M. M. SCHIM VAN DER LOEFF.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van een Zoon, de H. W. G. Vrouwe VAN DER WIJCK, geb. Baronesse SLOET.
OMMEN, den 10den September 1845.
Mijne geliefde Echtgenote, J. J. VAN LEEUWEN VAN DUINBODE, beviel heden van eenen DOCHTER.
CHR. GÜTTE.
STAD aan 't Haringvliet, Genees-, Heel- en Verloskundige.
11 September 1845.
Eenige kennisgeving.

Heden verlost zeer voorspoedig van een Zoon, M. A. SPIERINGSHOEK, geliefde Echtgenoot van
J. T. E. N. G. S.
UTRECHT,
11 September 1845.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon, D. VAN OENEN, Echtgenoot van
J. B. K. O. O. R. N.
ALKMAAR,
11 September 1845.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, Vrouwe H. J. ZWEEERS, geliefde Echtgenote van
Jonkhr. J. J. BOREEL DE MAUREGNAULT.
OLDENZAAL, 12 September 1845.

Heden beviel van een' welgeschapen doch dooden Zoon, mijne geliefde Echtgenoot, J. A. NIEUWVEEN,
H. A. R. E. N.,
12 September 1845.

Heden beviel 13 September 1845. Heden beviel van een' Zoon, A. M. G. GROTENHUIS, Echtgenoot van
J. VAN DER VEEN,
Algemeene kennisgeving. Kostschoolhouder.

Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen DOCHTER, BARTHA GEERTRUIDA TEN HOPE, geliefde Echtgenote van
G. D. VAN DORLAND.
LIENDEN,
13 September 1845.

Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, JEANNETTE SCHOLTING, beviel heden van eenen Zoon.
AMSTERDAM, 13 September 1845. J. S. B. O. S.

Heden werd ons onderhart verblijd, door de geboorte van eenen DOCHTER.
J. S. N. O. E. K.,
BINNEWIJZEND, VAN GELDROF.
14 September 1845.

Heden beviel van een welgeschapen Zoon, D. M. A. VAN EVERDINGEN, geboren VAN ROSSUM.
BUREN, den 14den September 1845.

Heden beviel zeer voorspoedig van een' Zoon, J. C. PIETERS, geliefde Echtgenote van
A. J. S. C. H. O. U. T. E. N.
DORDRECHT,
14 September 1845.

Heden verlost van eenen welgeschapen DOCHTER, Vrouwe CHARLOTTA HENRIETTA JOHANNA ARDESCH, geliefde Echtgenote van
L. J. S. M. I. T. S.
NIJKERK,
15 September 1845. Eenige kennisgeving.

Op den 8sten Augustus 11., overleed op het alleroverwachts, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, HENDRIK JAN WALLER, in den ouderdom van bijna 61 jaren, na eene gelukkige Echtevereeniging van circa 42 jaren.
AMSTERDAM, C. E. VAN RIJN.
15 September 1845. Wed. H. J. Waller.
Door afwezigheid van mijn 3den Zoon, is deze tot heden uitgesteld gebleven.

Heden namiddag, overleed tot bittere droefheid van hare Kinderen en Kinds-Kinderen, in den ouderdom van bijna zeven en tachtig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Grootmoeder, Vrouwe GEERTRUIDA KAMERLING, Weduwe van den Wel-Edel Geboren Heer Hugo Cantzlaar J. Z.
Uit aller Naam.
J. H. CANTZLAAR.
's GRAVENHAGE, den 27sten Augustus 1845.
Wegens buitenlandsche Familie-betrekkingen is deze kennisgeving niet eerder kunnen geschieden.

Heden ontsiep mijn dierbare Echtgenoot DIONISIUS MIDDELKOOP, Predikant bij de Hervormde Gemeente te Almelo, in den ouderdom van ruim twee en dertig jaren.
Alléén zij die hem gekend hebben, zullen mijn onherstelbaar verlies beseffen.
J. A. VAN DAM,
ZEVENBERGEN, Wede. Ds. Middelloop.
8 September 1845. Eenige kennisgeving.

's GRAVENHAGE, den 8sten September 1845.
Heden overleed alhier Vrouwe JEANNE JUDITH WIL-LER, Weduwe van den Wel-Edel Geboren Heer Daniel Jean Guicherit, in den ouderdom van omtrent 73 jaren, zeer betreurd door hare bloedverwanten en verdere Betrekkingen.

Heden overleed de Wel-Edel Geborene Vrouwe, JOHANNA CATHARINA PASPOORT, Wed. van wijlen den Heer Mr. F. Ermerins, in den ouderdom van ruim 74 jaren.
MIDDELBURG, den 10den September 1845.

Heden avond overleed, na een langzaam verval van krachten onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder GRIETJE VAN DORSTEN, Wed. Hendrik Krop, in den ouderdom van 66 jaren en 2 maanden. Haar einde was zacht, als haar leven, en zoo wij vertrouwen zalig.
STEENWIJK, J. S. K. R. O. P.,
10 September 1845. uit aller Naam.

Heden overleed tot onze innige droefheid, onze hartelijk geliefde Dochter en Aanbehuwd-Dochter, WILHELMINA GEORGINA AGATHA FRANSEN, in den ouderdom van ruim 4 jaren, aan de gevolgen van eenen ongelukkigen val.
W. H. VAN DEN PAUVERT.
's PRINSENHAGE, A. VAN DEN PAUVERT,
10 September 1845. LINNING.

BLOKKER, 11 September 1845. Heden overleed de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer CAREL STEENHAUER, Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, tot diepe droefheid zijner Gemeente en bijzondere Betrekkingen.

Heden avond werd ik diep getroffen door het ontslapen van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, den Wel-Eerwaardigen zeer Geleerden Heer H. J. WUNDER, Predikant der Hervormde Gemeente alhier. Hij mogt den ouderdom bereiken van 66 jaren waarvan ik er 40 met hem allergelukkigst was vereenigd. Eene zenuwberoerte maakte op het onverwachts een einde aan zijn nuttig en voor mij, mijne 4 Kinderen en Behuwd-Kinderen zoo dierbaar leven. Het Evangelie, welks verkondiging zijn lust was, zij mijne en der mijnen sterkte.
AMSTERDAM, J. VAN DIJK,
11 September 1845. Wed. H. J. Wunder.

Heden overleed alhier onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, NEELTJE KASTELIJN, Weduwe Maarten van Baren, in den gezegenden ouderdom van bijna 91 jaren; dankbaar voor haar langdurig bezit, is hare nagedachtenis ons dierbaar.
GOUDERAK, L. VAN BARE N.
den 12den September 1845.

Na een langdurig smartvol lijden werd, in den ouderdom van ruim 41 jaren, door den dood van haar drieliet Kinderen ontrukkt, mijne geachte Behuwd-Zuster, Vrouwe JOHANNA MARIA KOORING, Weduwe van den Wel-Eerw. Heer J. G. H. Reudler, in leven Predikant bij de Evangelisch-Luthersche Gemeente te Woerden.
's GRAVENHAGE, R. T. F. REUDLER,
12 September 1845. Predikant.

Na een lijden van vier maanden, overleed heden morgen, omstreeks 6½ uur, tot mijne diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, Mr. PIETER ELIZA PEEPERS, Advokaat-Generaal bij het Provinciaal Geregts-hof van Zuid-Holland, in den ouderdom van ruim 44 jaren.
's GRAVENHAGE, Wed. L. C. PEEPERS,
den 12den September 1845. Geb. KRANTZ.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, de Heer JOHANNES PAULUS HOUTMAN, in den ouderdom van 42 jaren en 5 maanden, nalatende zes Kinderen, die de groote van hun verlies nog niet kunnen beseffen. Slechts drie weken mogt hij zijne Echtgenote overleven.
J. D. N. O. L. E. T.
UTRECHT, Eenige kennisgeving.
13 September 1845.

De *Affaire* zal op dezelfde voet gecontinueerd worden.

Den veertienden September 1845, is te 's GRAVENHAGE, in den ouderdom van 75 jaren overleden, Vrouwe CHARLOTTE ELIZE VON SCHOLTEN, Weduwe van Mr. Willem Scholten van Oud Haarlem.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, Meisjefrouw CHRISTINA HOESER, in den ouderdom van ruim 73 jaren.
ROTTERDAM, den 15den September 1845.

Erkentelijk voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, mij bij het treurig afsterven van mijnen geliefden Echtgenoot, *Carel August Schonbeck*, bewezen, betuig ik ook mede uit naam mijner Betrekking, langs dezen weg mijn hartelijken dank.
A. C. BAKKER,
AMSTERDAM, Wed. C. A. Schonbeck.
17 September 1845.

IEMAND van de Protestantsche Godsdienst, oud ruim 30 jaren, in een fatsoenlijke civiele betrekking geplaatst, verlangd zeer met een fatsoenlijk Meisje of Weduwe eene kennis making aan te knopen, welke bij wederzijds goedvinden tot een Huwelijk zou kunnen leiden, de Brieven zullen na de lezing te rug gezonden worden, op een allezins discrete wijze aan een op te geven adres, onder Lett. T. gelieve men zich te adresseren franco Brieven bij den Boekhandelaar J. HOEDEMAKER, op de Mariaplaats, te Utrecht.

OPENBARE VERKOOPING te Spaarndam, op Zaterdag den 20sten September 1845, des middags ten 12 ure, in het Logement *Jf en Sparenzigt* (vroeger de drie *Baarsjes*), ten overstaan van den te Haarlem residenten Notaris Mr. P. MABÉ JR., van:

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan den Hoogendijk te Spaarndam, waarin sedert onheugelijke jaren een *Logement en Herberg* wordt uitgeoefend, van oud genaamd de drie *Baarsjes*, thans *Jf EN SPARENZIGT*, geteekend No. 73, bij het Kadaster bekend onder Sectie Littera A, No. 40, groot 2 Roeden 25 Ellen.

No. 2. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen te Spaarwoude aan den Hoogendijk, met twee daarbij behoorende Schuren, geteekend No. 18 en 19, bij het Kadaster bekend onder Sectie Littera A, No. 105, groot 3 Roeden.

No. 3. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE en groote TUIN, staande en gelegen aan den Hoogendijk, mede in de Gemeente Spaarwoude, geteekend No. 16, bij het Kadaster bekend onder Sectie Littera A, No. 108, groot 14 Roeden 60 Ellen.

No. 4. Een groot en sterk gebouwde KOETS- en WAGENHUIS en STALLING voor vier Paarden en vier Koebeesten, gelegen in de Gemeente Spaarwoude naast het vorige Perceel, waar boven een groote en sterke Hooizolder, geschikt tot berging van circa 15000 Nederlandsche Ponden Hooi, geteekend No. 17, bij het Kadaster bekend onder Sectie Littera A, No. 107, ter grootte van 1 Roede 32 Ellen.

De twee laatstgemelde Percelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild.

No. 5. Een extra wel toegemaakt stuk WEI- of HOOLAND, gelegen in den Binnenpolder van Spaarwoude, genaamd *DE SLUISKAMP*, bij het Kadaster bekend onder Sectie Littera A, No. 46, groot 1 Bunder, 74 Roeden 90 Ellen.

Alles breeder bij Billetten omschreven. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den voornoemden Notaris Mr. P. MABÉ JR., in de Zijlstraat te Haarlem, zullende de gemelde Percelen twee dagen vóór en op den Verkoopdag voor een ieder te zien zijn.

OPENBARE VERKOOPING, ten overstaan van den Notaris L. PROOS HOOGENDIJK, op den 24sten September 1845, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Rustende Arend*, te Zwammerdam, van de AMBACHTS-HEERLIJKHEID VAN ZIVAMMERDAM, met alle deszelfs Privilegien, Pachtten, Recognitien, Regten ten aanzien van de Leden van het Gemeente- en Polder-Bestuur, Bode enz., voor zoo verre daaromtrent bij het Reglement van Bestuur geene veranderingen zijn gemaakt, het JUS PATRONATUS, benevens de Eigendom van twee BANKEN in de Geref. Kerk; voorts eene kapitale HOFSTEDDE, met 17 B., 20 R., 62 E. WEI- en HOOLAND, zeer aangenaam in den Binnenpolder bij het Dorp Zwammerdam genaamd, benevens nog eene partij LAND, groot 4 B., 48 R., 70 E., gelegen in de Z. P. in Aarlanderveen. Breeder bij Billetten vermeld, waaromtrent nadere infor-mation te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris.

Men zal op Donderdag den 25sten September 1845, des avonds ten 6 ure, in het *Amsterdamsche Veerhuis*, no. 480, te Naarden, in tegenwoordigheid van den Edel Achtbaren Heer Regter van het 7de Kanton van het Arrondissement Amsterdam, hoofdplaats Naarden, in het openbaar, naar plaatselijk gebruik, verkoopen:

Ten overstaan van den Notaris C. P. DE ROEPER.

Een HUIS met WERKPLAATS, ERVE en TUIN, mis-gaders eene SCHILDERSWERK- en BERGPLAATS, met ERVEN en TUIN, benevens een HUISJE en ERVE, alles staande en gelegen bij elkander te Naarden, in de Turfpoortstraat, groot aan oppervlakte 7 Roeden, 10 Ellen, Kadastraal Sectie G No. 545, 546, 547 en 550. Waarin sedert onheugelijke jaren de *Schilders Affaire* met goed succes is uitgeoefend.

Een HUIS, ERVE en TUIN, als voren Sectie G. No. 544.

Een HUIS, ERVE en TUIN, als voren Sectie G. No. 412.

Een MOESTUIN te Naarden, Sectie G. No. 341, groot 4 Roeden, 80 Ellen.

TWEE GRAFRUIMTEN, op de algemeene Begraaf-plaats der Stad Naarden, blok der Hervormden Lr. A. No. 53 en 54.

De Perceelen zijn dagelijks te zien, en de veilconditien en eigendoms-titels zullen 8 dagen vóór en op den verkoopdag ten Kantore van genoemden Notaris te Naarden ter inzage liggen.

H. J. RIETVELD, B. D. BOSSCHER en P. BLOM, Makelaars, zullen op Maandag den 20sten September 1845, des avonds ten 6 ure, te Amsterdam, in de *Nieuwe Stads-Herberg*, aan het Y, verkoopen:

Vijf zestiende parten in het Holl. gekoperd BARK-SCHIP *MARIA ELISABETH*, gevoerd door Kapitein H. C. WISBORG, groot volgens meetbrief 116 Lasten.

Een dertigste part in het Holl. gekoperd BARK-SCHIP *ANNA MARGARETHA*, gevoerd door Kapitein J. A. DE HAAS, groot volgens meetbrief 318 Lasten.

Een veertigste part in het Holl. gekoperd FREGAT-SCHIP *MATHILDA*, gevoerd door Kapitein H. DE JONG, groot volgens meetbrief 308 Lasten.

Een twee en dertigste part in het Holl. gekoperd FREGAT-SCHIP *JOHANNA CATHARINA*, gevoerd door Kapitein L. WILDSCHUT, groot volgens meetbrief 408 Lasten.

Een vierde part in het Holl. gekoperd SCHOONER *KOF-SCHIP BRAZILIE*, gevoerd door Kapitein A. VAN DER WINDT, groot volgens meetbrief 115 Lasten.

Nader berigt bij bovengenoemde Makelaars.

PUBLIEKE VERKOOPING van een LANDGOED in de NABIJHEID der STAD CLEVE.

Op den 3den October dezes jaars, des namiddags ten 3 ure, zal ten huize des Logementhouders *Theurer*, op den Kleinen Markt te Cleve, in het Koninkrijk Pruisen, openlijk aan den meestbiedenden verkocht worden: Een LANDGOED, *RANZOOSGOED* genaamd, behoorende aan de Erfgenamen des overledenen Advocaat J. C. KOENIG, gelegen te Materborn in de Burgemeesterij Cleve, bestaande in een Heeren-Huis, een Tuinmans-Woning, een Huismans-Woning, twee Schuren, Stalling, Tuin, Boomgaard, Akkerland; groot te zamen circa 24 Morgen.

De verkoopings geschied vooreerst in percelen en dan in massa. Bij de verkooping in percelen zal het Heeren-Woonhuis met Schuren, Stalling en Tuinmans-Woning, eenen Boomgaard van eenen Morgen en circa 3¼ Morgen Akkerland een perceel uitmaken. Het Landgoed heeft eene zeer aangename ligging, slechts een kwartier uurs van de Stad Cleve. Het Heeren-Huis is hecht, sterk en weldoortimmerd, bevat elf Kamers, eene Keuken, drie groote Kelders, een groote gewelfde Regenbak, een groote Zolder, en heeft een overheerlijk uitzigt op een groot gedeelte der schoone omstreken van Cleve en op de Stad zelve.

Nadere onderrichting is te bekomen bij den Heer Notaris Dr. THOMAE, te Cleve, bij welke de veilconditien open liggen.

VERKOOPING GRUTTERIJ.

Men is voornemens ten overstaan van den te Alblasterdam gevestigden Notaris VAN WAGENINGEN, en in de zeer groote en volkrijke Gemeente Sliedrecht, te veilen en verkoopen, de eenige en in volle werking zijnde

GRUTTERIJ, aldaar bestaande in Huis, Grutterij, Schuur en Stalling voor Paarden en Beesten, en Berging voor Boekweit, en binnen weinige jaren geheel nieuw is gebouwd, staande dezelve aan de Rivier, en alzoo zeer gereed voor alle transporten. De veiling zal geschieden te Sliedrecht in het Gemeente Huis, op Vrijdag den 26sten September dezes jaars 1845, en de finale verkoop op Zaturdag den 4den October daaraan volgende, beiden des namiddags ten drie ure. Informatien zijn te bekomen, bij den Notaris van Wageningen voornoemd, en bij den Notaris VAN HATTEM, te Sliedrecht; men is niet ongenegen eenige gelden tot zelfs de helft, tegen redelijken Interest op de panden gevestigd te houden, terwijl gemelde panden in tusschen uit de Hand te Koop zijn, te bevragen bij bovengemelden Notarissen, en te aanvaarden met 1 Mei 1846.

OPENBARE VERKOOPING binnen de Stad Dordrecht, in het Logement het Hof van Holland, ten overstaan van den Notaris SCHULTZ VAN HAEGEN, van de volgende onroerende Goederen.

Eerste Perceel: Een uitmuntend, aanzienlijk en goed onderhouden BUITENGOED, genaamd WELTEVREDE, ingerigt voor Zomer- en Winter-verblijf, gelegen even buiten de Stad Dordrecht, aan het einde der Bakstraat, en van daar strekkende tot, en loopende aan weerszijden langs den tweeden Singel, van den opgang naar de Hoogt, tot het Bezemerpad. Geteekend E, No. 526 en 399. — Dit Buitengoed bestaat: 10 in een sedert niet vele jaren, in den Italiaanschen Stijl gebouwd Huis, gedeekt met Jonische Lijst, van welk Huis de Voorgevel bij de Vestibule rust op vier Jonische Kolommen, en waarvan de achterzijde eene Rotonde heeft; boven plat gedeekt en omzet met eene Balustrade; beneden eene Stoop en Terras om hetzelfde, een allerfraaist uitzigt hebbende op Wandelwegen en Landerijen, bevattende beneden drie groote, behangen Kamers, eene prachtige Zaal, Keuken, Kelder, enz. Boven zeven behangen Kamers, allen met Stookplaatsen, waaronder een Kantoor en Provisiekamer, benevens een groote Zolder; 20 in eene fraaije, nieuwe, van Steen gebouwde Salon en eene Kamer of Keuken, aan het Bezemerpad; 30 in een ruim Tuinmanshuis, Mangelkamer, Loozen en Orangerie, en eindelijk in een zeer schoon, rijk beplant Terrein, met Water doorsneden en met Wandeldreven, Moezerij, Broeijerijen, Druivenkasten, enz. Zijnde een en ander zeer omstandig bij Aanplak-Biljetten omschreven.

Te aanvaarden 10. December 1845.
Tweede Perceel: Eene ruime en goed ingerigte STALLING voor vier Paarden, KOETHUIS, enz., staande even buiten de Stad Dordrecht, aan de Hoogt. Geteekend E, No. 431.

Te aanvaarden 15 October 1845.
Zijnde te bezichtigen zoo als bij de Aanplak-Biljetten is vermeld.

De Veiling zal geschieden op Maandag den 29sten September 1845, en de finale Verkoop op Maandag den 6den October daaraan volgende, op beide dagen des voormiddags ten half twaalf ure.

Op Woensdag den 8sten October 1845, des avonds ten zes ure, zullen op regterlijke autorisatie, in het Logement het Wapen van Friesland, te Hillegom, in het openbaar worden geveild en verkocht:

No. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, ERVE en TUIN, staande en gelegen te Hillegom, komende voor op het Kadaster in Sectie B, onder No. 684 en 685, ter grootte van 23 Roeden en 40 Ellen.

Dit perceel is in zeven gedeelten verhuurd en brengt jaarlijks aan Huur op f 290.40.

No. 2. Eene GRAFSTEDE op de Gemeente-Begraafplaats te Hillegom, geteekend met No. 51.

Het perceel No. 1. kan worden bezigtigd op den 6den en 7den October 1845, des voormiddags van 10 tot 12 ure. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen drie dagen vóór en op den verkoopdag te zien zijn ten Kantore van den Notaris CRAMERUS, te Lisse.

OPENBARE VERKOOPING, op Regterlijke Autorisatie, in het Heeren-Logement aan den Burg te Leyden, op Vrijdag den 26sten September 1845 bij opveiling, en op Vrijdag den 10den October daaraan volgende bij afslag, telken dage des voormiddags ten elf ure:
Onder Soeterwoude.

No. 1. Een zeer aangename welgelegene BUITENPLAATS genaamd LUST TOT RUST, voorzien van verscheidene zoo Behangen als Onbehangen Kamers en Vertrekken, twee Steenen Koepels, waarvan een zeer ruim is, Paardenstal voor 4 Paarden, Koethuis en verdere Getimmerte, mitsgaders Tuin met fijne Vruchtboomen beplant en Bosch, gelegen aan den Hoogen Rijndijk bij het Leyderdorpsche Tolhek onder Soeterwoude, geteekend met No. 441, strekkende tot aan den Rijn, langs welke de voorschr. Heerenhuizinge en de groote Koepel ruime en onbelemmerde nitzigten zijn hebbende, zijnde de Grond volgens het Kadaster groot een Bunder, een Roede en 37 Ellen.

Te aanvaarden de Grond half Maart 1846 en de Huizinge primo Mei 1846, en te bezichtigen op Woensdag en Donderdag van iedere week, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, mits belet vrage.

No. 2. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in den Roomburger Polder onder Soeterwoude, aan de Besjeslaan, groot 5 Bunders, 70 Roeden en 56 Ellen; deze partij is wegens uitaarding verwaarbord, waarvan de renten over 1844 hebben bedragen f 10,32.

No. 3. Eene partij WARMOESLAND, gelegen aan den Hoogen Rijndijk onder Soeterwoude, bij de Rijnse Gommervaat, groot een Bunder, 96 Roeden en 10 Ellen.

No. 4. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen in den Grooten Polder aan den Hoek van de Ommendijk onder Soeterwoude, groot 6 Bunders, 16 Roeden en 60 Ellen.

No. 5. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in twee stukken, in den Barne Polder, onder Soeterwoude, groot 2 Bunders, 79 Roeden en 86 Ellen. Deze partij is wegens uitaarding verwaarbord, waarvan de renten over 1844 hebben bedragen f 6,13.

No. 6. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, liggende in vier stukken, in den Barne Polder, onder Soeterwoude, te zamen groot 2 Bunders, 71 Roeden en 10 Ellen. Deze partij is wegens uitaarding verwaarbord, waarvan de renten over 1844 hebben bedragen f 3,22.

No. 7. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen aan de Zuid-Oostzijde van den Gelderschwoudschen Weg, in den Drooggemaakten Gelderschwoudschen Polder, onder Soeterwoude, groot 4 Bunders, 58 Roeden en 28 Ellen.

No. 8. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in den Grooten Westeindischen Polder, onder Soeterwoude, groot 3 Bunders, 47 Roeden en 70 Ellen.

No. 9. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in den Boshuizer Polder, onder Soeterwoude, met een Laantje liggende over de Kortevliet, tegen den Voorschoter Weg, onder Soeterwoude, in het geheel groot 2 Bunders, 50 Roeden en 85 Ellen. Deze partij is wegens uitaarding verwaarbord, waarvan de renten over 1844 hebben bedragen f 13,50.
Onder Stompwijk.

No. 10. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in den Grooten Westeindischen Polder, onder Stompwijk, groot 84 Roeden en 10 Ellen.

No. 11. Eene DITO partij LAND, gelegen als voren, groot 3 Bunders, 24 Roeden en 60 Ellen.

Onder Koudekerk.

No. 12. Eene partij WEILAND, gelegen in den Hoogenwaardschen Polder, onder Koudekerk, groot 2 Bunders, 8 Roeden en 94 Ellen. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere informatien zijn inmiddels te bekomen, ten Kantore van de Notarissen C. KLAVERWEIJDEN, te Soeterwoude en A. WIJNSTROOM, te Leyden, zullende ten Kantore van den eerstgemelden Notaris, van af de provisioneele opveiling tot twee dagen vóór den afslag, verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde voor iedere verhooging.

OPENBARE VERKOOPING op Regterlijke Autorisatie, in het Heeren-Logement, aan den Burg te Leyden, op Vrijdag den 3den October 1845 bij opveiling, en op Vrijdag den 17den October daaraan volgende bij afslag, telken dage des voormiddags ten elf ure, van:
Onder Leijderdorp.

No. 1. Eene partij WEILAND, liggende in twee Stukken in de Kalkpolder aan den Lagen Rijndijk, omtrent het Weeshuis te Leijderdorp, groot 3 Bunders, 66 Roeden en 90 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 28,31. Verhuurd tot Kersmis 1849 voor f 180,— 's jaars.

Deze partij is voor een gedeelte wegens uitaarding verwaarbord waarvan de Interesten over 1844 hebben bedragen f 2,20.

No. 2. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen in vier Stukken in de Kalkpolder onder Leijderdorp, ter grootte van 3 Bunders, 62 Roeden en 90 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 18,60. Verhuurd tot Kersmis 1849 tot f 128,— 's jaars.

Deze partij is wegens uitaarding verwaarbord, waarvan de Renten over 1845 hebben bedragen f 8,59.

No. 3. Eene partij WEI- of HOOILAND, gelegen in den Boschpolder aan den Does te Leijderdorp, zijnde het tweede Stuk van de Dwarswatering, groot 99 Roeden en 47 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 5,14. Verhuurd tot Kersmis 1845 voor f 40,— 's jaars.

No. 4. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen aan den Does, omtrent de Dwarswatering in de Boschpolder onder Leijderdorp, ter grootte van 4 Bunders, 33 Roeden en 87 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 22,51. Verhuurd tot Kersmis 1849 voor f 160,— 's jaars.

No. 5. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in de Munnikpolder onder Leijderdorp, groot 4 Bunders, 36 Roeden en 70 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 21,82. Deze partij is met de volgende partij Nos. 6 verhuurd tot Kersmis 1847 te zamen voor f 260,— 's jaars, van welke huur de Kooper van deze partij bij splitsing zal genieten f 165,—.

No. 6. Eene partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in de Munnikpolder onder Leijderdorp, nevens het voorgaande Perceel ter grootte van 2 Bunders, 59 Roeden en 10 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 13,98. Deze partij is met de vorige partij verhuurd tot Kersmis 1847 te zamen voor f 260,— 's jaars waarvan de Kooper van deze partij bij splitsing zal genieten f 95,—.

No. 7. Een vruchtdragende TUIN of BOOMGAARD van ouds genaamd MERENBURG, gelegen aan den Lagen Rijndijk omtrent de Kerk te Leijderdorp, ter grootte van 20 Roeden en één El.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1845 tot f 2,94. Verhuurd tot Kersmis 1846 voor f 35,— 's jaars.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van de Notaris C. KLAVERWEIJDEN te Soeterwoude, en A. WIJNSTROOM te Leyden, zullende ten Kantore van den eerstgenoemden Notaris, van af de provisioneele opveiling tot twee dagen vóór den afslag, verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

Die daarin gading hebben komen ten dage, ure en plaatse voorschr., hooren de voorwaarden lezen en doen in het koopen hun voordeel.

G. B. VAN GOOR, te Gouda, heeft alom verkrijgbaar gesteld: **Berigten** aangaande eene

GROOTE EN GOEDKOOPE

SCHOOL- OF WANDKAART

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

het Hertogdom LIMBURG

en het Groothertogdom LUXEMBURG.

Uit hoogachtung opgedragen

aan den Wel Ed. Gestr. Heer **J. HAEFKENS**,

Oud Consul Generaal der Nederlanden in Centraal

Amerika, thans Schooldirecteur en Burge-

meester te Leerdam,

door den vervaardiger

P. VAN DER BURG.

Deze Kaart, eene breedte van 16 en eene hoogte van 18 Palmen hebbende, is uitsluitend ten gebruik der Scholen ingerigt, en vervult alzo eene lang gevoelde behoefte. Men heeft daarbij alles in acht genomen, wat deze Kaart zoo veel mogelijk aan haar doel kan doen beantwoorden, en haar voor de Onderwijzers aanbevelenswaardig kan maken. Het verschil der Provincien, Arrondissementen, Hoofdsteden, kleine Steden, Dorpen, Straatwegen, groote en kleine Rivieren, Duinen, Moe-rassen, enz., is op de Kaart zoodanig door Kleuren en eigenaardige Teekenen aangewezen, dat zij door de Leerlingen op eenen afstand van 4 meters kunnen onderscheiden worden, terwijl men ter aanwijzing van Veen-gronden, Moe-rassen, Heuvels en Bosschen, gebruik heeft gemaakt van de **Geologische Kaart van Dr. W. C. H. STARINGH.**

Men zie verder de uitvoerige vermelding daarvan in de **Nieuwe Bijdragen** van Augustus j. l.

De prijs dezer Kaart is gekleurd in losse bladen, f 4,80; terwijl dezelve op katoen met nette rollen voor III. Inteekenaren slechts f 7,20 zal kosten.

LEERBOEK DER

NOTARIELE WETENSCHAP,

DOOR

G. PLIESTER,

NOTARIS TE ZEVENAAR.

Wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem. In één Deel compleet, voor den prijs van f 4.

Een Prospectus, waaruit men den aard van dit Werk kan leeren kennen, is alom gratis te bekomen.

* * Door den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven en verzonden: Mevr. de Wed. VAN MEERTEN, Geb. SCHILPEROORT,

KINDERBIJBEL,

of Bijbelsche Verhalen voor Jonge Kinderen, bij het zien van Bijbelsche Prenten aan 's Moeders schoot.

OUDE TESTAMENT, twee Deeltjes met 4 Plaatjes, in Karton, elk 80 Cents.

Hetzelfde voor Schoolgebruik, zonder Plaatjes, elk à 30 Ct.

Het NIEUWE TESTAMENT zal, waarschijnlijk in één

Deeltje, spoedig volgen. De Schooldruk van dit Werkje is uitnemend geschikt voor Bewaarscholen.

Voorts eene NIEUWE ROMAN van JAMES, getiteld: DE VALSCHE RICHARD, naar het Engelsch, door BOUDEWYN, 2 Deelen compleet, met Vignet. f 6.00.

* * D. H. FIKKERT, Boekhandelaar te Amsterdam, heeft uitgegeven:

I. TRIERIN 1844, OF DE KUNST OM SPOEDIG RIJK TE WORDEN. Eene speculatie der 19e eeuw, op de algemeene domheid f 1.50.

II. DE WANDELLENDE JEZUIT IN 1845. Eene Bijdrage tot den Val des Pausdoms f 1.50.

III. OVER DEN PRIESTER, DE VROUW EN HET HUISGEZIN. Naar het Fransch van J. MICHELET, door den vertaler der Voorlezingen van *Michelet* en *Quinet* over de Jezuiten f 1.50.

IV. JONDEY IN DE 19de EEUW. Naar het Engelsch van G. W. M. REIJNOLDS, eerste aflevering met twee vignetten f 1.50.

Dit is in Engeland het meest gezocht Werk der dag, en bedraagt het getal Inteekenaren ruim 30,000.

* * JOH. NOMAN & ZONN, te Zalt-Bommel, hebben alom verzonden:

PROSPECTUS

VAN EEN NIEUW

NEDERDUITSCH ZAKWOORDENBOEK

door D. BOMHOFF Hz.; uitgegeven in één Deel, in twee Linnen Band, à f 1.25, volgens breedvoerig Prospectus en proeve van uitvoering, alom gratis te bekomen.

* * De Boekhandelaar J. P. CROL, te Zalt-Bommel, heeft algemeen verzonden: Het Prospectus van een

BUITENGEWOON GOEDKOOPE WERK

GETITELD:

DE ECHO

DER BESTE BUITENLANDSCHE SCHRIJVERS

Van dit Werk zal om de 14 dagen een Deeltje in licht verschijnen, van 10 à 12 vellen druks, voor zeer geringen prijs van vijftig Cents. — Men tekenen voor niet minder dan een geheel Jaar, of 26 Deeltjes, waarin zullen voorkomen de beste buitenlandsche Romans en Verhalen, waarvan de Ridder de Rohan

EUGÈNE SUE de eerste zal zijn. — Bij alle Boekhandelaars kan men inteekenen, en wanneer 3 of 4 personen dit te zamen doen voor één Exemplaar, dan kan men geheele jaar door, *bijzonder goedkoop* lezen.

* * VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

De Boekh. C. BAKKER Bz., heeft heden alom verzonden, een nieuwe Roman van Mrs. TROLLOPE getiteld:

JEUGDEN LIEFDE,

2 deelen met vignetten f 7.00.

De schrijfster van de Erfgenamen van THORPE COBE, genoegzaam bij het publiek bekend zijnde, is overbodig hier iets tot aanbeveling bij te voegen.

* * Door A. TER GUNNE, te Deventer, is uitgegeven en alom verzonden:

I. Dichtwerken van JACOB CATS, naar de behoeften van tegenwoordigen tijd, opgedragen aan H. M. de Koningin der Nederlanden, en met een Voorberigt van den Hoogleraar SIEGENBEEK. Met Plaatjes, 2de deel (Zinne- en Minnebeelden, Mengeldichten), bij intekening. f 2.50.

II. Algemeene vergelijkende Aardrijksbeschrijving en Statistiek voor Handel en Nijverheid. Een Handboek voor Kooplieden, Fabrikanten en Staatslieden, alsmede tot grondslag voor onderwijzen in de Handels-Aardrijkskunde, door D. BUIJNDINGH, Leeraar aan de Koninkl. Akademie te Delft. Gedragen aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij. Eene aflevering. f 0.90.

III. Verscheidenheden uit het gebied der Nederduitsche Taalkunde door A. DE JAGER, Correspondent van het Koninkl. Nederl. Instituut enz. Eerste aflevering. f 0.40.

Dit Werk is vooral onmisbaar voor allen, die zich voor Examen als Student wenschen te bekwaamen.

* * Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

I. BIJDRAGEN TOT BEVORDERING

VAN

BIJBELSCHE UITLEGKUNDE

verzameld door

B. VAN WILLES en J. AB UTRECHT DRESSELHUIS.

IVde deel, 1e stuk. Prijs f 2.

(Ook onder den titel van *Nieuwe Bijdragen* 1e deel 1e stuk.)

II. Proeve van beantwoording der vraag: Wat is de reden, wij, op het eerste aanschouwen van sommige Menschen, zeker gevoel van

BEHAGEN OF MISHAGEN

ontrent hen, bij ons waarnemen? Eene bijdrage tot Menschen- en Zielkundig onderzoek, door J. B. CHRISTEMEIJER. Tweede, verbeterde, met aantekeningen voorziene aflevering. Prijs 90 cents.

In dezen herdruk zijn eenige nadere resultaten van den Schrijver, over het behandeld onderwerp opgenomen, welke door dit geschrift aanmerkelijk in belangrijkheid is toegenomen. Bij denzelven Uitgever zijn nog eenige Exemplaren voorhanden van het onlangs door hem uitgegeven Werkje:

III. GEDACHTEN

OVER DER

MENSCHEN ZIEL,

door Dr. J. DE KONING.

Prijs 60 Cents.

* * De Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is door aankoop eigenaar geworden, van de navolgende Fondskelen, die op aanvraag, alom te bekomen zijn:

I. MENGELOOST,

behelzende verspreide en andere Verhalen, Vertellingen en kleine Onstellen van gemengden inhoud, door J. B. CHRISTEMEIJER; 2 Deelen, kl. 8°, met Platen, à f 3.

Hoofdzakelijken inhoud: Merkwaardige levensredding. — Schaatsrijder. — Landschapsbeelden. — Ontmoetingen op Winterreis. — De gang naar den Kooiman, of de kracht van Geweten. — Treffende bewaring van tweederlei doodsgevaar. — De Schipbreuk. — De Zijdweg. — Over de neiging tot gezellheid. — Schaduwbelden. — Zonderling ontdekking; enz.

Deze twee nette Deelen, van den zoo gunstig bekenden Schrijver, zijn zeer geschikt voor *Leesgezelschappen* en *Leesbibliotheken*.

II. SCHADUWBELDEN.

Uit de Brieven en het geschrift van Eutyphron, aan zijnen Alcinus, door J. B. CHRISTEMEIJER; Prijs 50 Cents.

Inhoud: Een Brief tot toewijding. — Zoo wat over Mysticismus. — Over Licht en Duister. — Over Licht en Nevelen. — Over Stelten en Hoogten. — Over Stelsels en wat daaraan is. — Over Tegenstrijdigheden.

III. LEERREDENEN,

bij bijzondere gelegenheden uitgesproken, door J. CLARISE; vroeger à f 2,40, thans voor f 1,50.

IV. Nauwkeurig en onpartijdig onderzoek naar het bestaan van den

HEILIGEN GEEST,

door D. DOEDES, Predikant te Ingen; à f 1.

V. ZEDESPIEGEL,

of Gulden Spreuken, getrokken uit het Werk van de navolgende Jezus Christus, door J. M. SCHRANT. Tweede Druk à 20 Cents. Bij 12 talen à f 1,80.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.